

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA ENSENYAMENTS ELEMENTALS PIANO

Curs 2025-2026
Conservatori professional de música d'Altea.

Continguts

- 1. NORMATIVA I CONTEXTUALITZACIÓ**
- 2. OBJECTIUS, COMPETÈNCIES, CONTINGUTS I CRITERIS D'AVALUACIÓ**
 - 2.1. OBJECTIUS**
 - 2.2. CONTINGUTS**
 - 2.2.1.** Continguts curs 1r
 - 2.2.2.** Continguts curs 2n
 - 2.2.3.** Continguts curs 3r
 - 2.2.4.** Continguts curs 4t
 - 2.4. CRITERIS D'AVALUACIÓ**
- 3. SEQÜENCIACIÓ TEMPORAL DE CONTINGUTS: PROGRAMACIÓ D'AULA.**
- 4. METODOLOGIA DIDÀCTICA, MATERIALS I RECURSOS A UTILITZAR**
 - 4.1.** ESTRATEGIES METODOLÒGIQUES
 - 4.2.** TEMPORALITZACIÓ I METODOLOGIA ESPECÍFICA
 - 4.3.** REPERTORI ORIENTATIU DE REFERÈNCIA PER CURSOS
- 5. CRITERIS, PROCEDIMENTS I INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ I CRITERIS DE QUALIFICACIÓ**
 - 5.1.** TIPUS D'AVALUACIÓ
 - 5.2.** ESTRATEGIES EVALUADORES I CRITERIS DE QUALIFICACIÓ
 - 5.3.** CRITERIS I OBJECTIUS RELACIONATS PER CURSOS
 - 5.4.** PROCEDIMENT SUBSTITUTIU DE L'AVALUACIÓ CONTÍNUA
- 6. CRITERIS DE PROMOCIÓ: MÍNIMS EXIGIBLES**
- 7. ACTIVITATS DE RECUPERACIÓ PERA DISCENTS AMB L'ASSIGNATURA PENDENT DEL CURS ANTERIOR**
- 8. MESURES D'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT**
- 9. TRANSVERSALITAT: COMUNICACIÓ AUDIOVISUAL I TECNOLOGIES DE LA INFORMACIÓ DE LA COMUNICACIÓ**
 - 9.1.** TEMES TRANSVERSALS
 - 9.2.** ÚS DE TECNOLOGIES D'INFORMACIÓ I COMUNICACIÓ
 - 9.2.1.** L'ús del mòbil com a ferramenta educativa
 - 9.2.2.** Altres recursos tecnològics

9.3. MESURES PERA DIFONDRE LES BONES PRÀCTIQUES EN L'ÚS DE LES TECNOLOGIES I PER A LA SENSIBILITZACIÓ, PREVENCIÓ I ERRADICACIÓ DE QUALESVOL TIPUS DE VIOLÈNCIA I DISCRIMINACIÓ

10. ACORDS I CONTINGUTS PERA LA CONVIVÈNCIA ESCOLAR

10.1. ACTIVITATS CONJUNTES AMB UNS ALTRES DEPARTAMENTS

11. ACTIVITATS ARTÍSTIQUES COMPLEMENTARIES I EXTRAESCOLARS

12. AUDICIONS O RECITALS DEL DEPARTAMENT

13. PROVES D'APTITUDS I ACCÉS ALS ENSENYAMENTS ELEMENTALS

13.1. PROVA D'ACCÉS A 1r D'ENSENYAMENTS ELEMENTALS

13.2. PROVA D'ACCÉS A 2n, 3r I 4t D'ENSENYAMENTS ELEMENTALS

13.2.1. Instruccions

13.2.2. Continguts de la prova d'interpretació

13.2.3. Llistat d'obres orientatives

13.2.4. Continguts de la lectura a primera vista

13.2.5. Criteris d'avaluació

13.3. PROVA D'OBTENCIÓ DIRECTA DEL CERTIFICAT D'ENSENYAMENTS ELEMENTALS

13.3.1. Instruccions

13.3.2. Proves

13.3.3. Prova A1: lectura a primera vista

13.3.4. Prova A2: prova d'interpretació

13.3.5. Prova B: prova de llenguatge musical

14. BIBLIOGRAFIA I RECURSOS RECOMANATS

- BIBLIOGRAFIA RECOMANADA
- RECURSOS EN INTERNET

15. ANNEXOS

15.1. MATERIAL I NORMES BÀSIQUES

15.2. PROTOCOL DE COMUNICACIÓ AMB EL CONSERVATORI

15.3. NORMATIVA I TERMINIS

15.4. RECOMANACIONS BÀSIQUES PERA L'ESTUDI.

15.5. ALTRES RECOMANACIONS

1. NORMATIVA I CONTEXTUALITZACIÓ

La present programació està realitzada sobre la base de la resolució de 29 de juliol de 2025, del secretari autonòmic d'Educació i Formació Professional, per la qual es dicten instruccions en matèria d'ordenació acadèmica i d'organització de l'activitat docent dels conservatoris i centres autoritzats d'ensenyaments artístics elementals i professionals de Música i Dansa de la Comunitat Valenciana per al present curs 2025- 2026.

Esta resolució, dimana de l'Orde 45/2011, de 8 de juny, de la Conselleria d'Educació, per la qual es regula l'estructura de les programacions didàctiques en l'ensenyament bàsic (2011/6874) i regula l'estructura de les programacions didàctiques dels estudis professionals de música de la comunitat.

Esta programació és, per tant, un instrument que contribuïx a:

- a. Facilitar la pràctica docent.
- b. Assegurar la coherència entre les intencions educatives del docent i la posada en pràctica a l'aula.
- c. Servir com a instrument de planificació, desenrotllament i avaluació del procés d'ensenyament i aprenentatge.
- d. Oferir el marc de referència més pròxim per a organitzar les mesures d'atenció a la diversitat del discent.
- e. Proporcionar elements d'anàlisi per a l'avaluació del projecte educatiu, de les concrecions dels currículums i de la pròpia pràctica docent.
- f. És un contracte entre el docent i el discent, i per tant d'obligat compliment per totes dues parts.

Segons el decret 159/ 2007, de 21 de setembre, del Consell, pel qual s'establix el currículum dels ensenyaments elementals de música i es regula a l'accés a estos ensenyaments:

“Els nous estudis elementals de música, es plantegen amb dos finalitats clarament definides: la formació musical dels xiquets i xiquetes que no han tingut oportunitat d'iniciar-se en la pràctica musical i la d'aquells que, havent iniciat estudis no reglats en l'àmplia xarxa d'escoles de música, públiques i

privades, localitzades en pràcticament tota la geografia valenciana, desitgen incorporar-se a l'ensenyament reglat (...)

(...)La pràctica de l'instrument en el grau elemental és paral·lela a l'adquisició del llenguatge musical i coadjuvant en esta adquisició. Més que conduir a la prematura consciència d'intèrpret, ha de plantejar-se com un període d'experiència i descobriment en el qual el discent, en contacte amb els instruments i després de l'elecció d'un ira madurant les seues preferències.

De qualsevol mode, la tècnica instrumental o vocal que en estos primers passos es pose en contacte amb el xiquet, ha d'estar revestida de la gradació adequada al llarg del desenrotllament curricular, de manera que s'assegure la continuïtat i ampliació sense rectificacions ni esmenes.

La problemàtica de la interpretació ha d'aparéixer clara, amb els seus atractius i dificultats, per a ajudar-lo a concretar la seua decisió personal, únic procediment vàlid per a suscitar motivacions profundes i raonades que eviten frustracions previsibles. Això sembla fonamental si s'advertix, d'acord amb la pedagogia actual que, a tan primerenca edat, la vocació musical del xiquet, en nombrosos casos, no està clarament definida i no se li pot forçar a prendre decisions irreversibles (...)

(...) El discent del grau elemental experimenta al llarg d'este període (de 8 a 12 anys) importants canvis en el seu desenrotllament físic, intel·lectual i emocional, la qual cosa implica lògicament plantejaments pedagògics flexibles; l'activitat del docent ha d'adaptar-se a esta realitat canviant i ha d'ajudar el discent a descobrir els seus millors dots. Només així podrà enfrontar-ho amb la pràctica instrumental adequada amb previsió de futur. La motivació fundada en raons ambientals, provocada per les realitats musicals de l'entorn no sempre es correspon amb les possibilitats reals del discent, per la qual cosa aclarir les seues raons ajudarà poderosament a l'encert en l'elecció.

Aquesta elecció d'instrument en el grau elemental, per consegüent, serà adequada si garantix el progrés del discent en el coneixement del llenguatge musical i de la música en general més que si és definitiva, ja que el que es decidix en el grau elemental, no és el futur del discent com a intèrpret, sinó com a possible músic. Sota l'així pot assegurar-se el respecte màxim a la personalitat del discent, així com l'aprofitament de les millors vocacions per al que en veritat se senten anomenats.

La capacitat de la memòria musical sens dubte queda potenciada a través de la pràctica instrumental. En primer lloc, per l'associació entre el motor i el sonor que propicia l'instrument, en segon lloc, pel major caràcter lúdic que conferix la pràctica de l'instrument al llenguatge musical i, en un tercer pla, gens menyspreable, per l'opció que se li concedix al jove intèrpret de comprovar la realització a través de l'instrument de la

idea formada en la seua ment, gràcies a la lectura de la melodia, del text musical corresponent.”

2. OBJECTIUS, COMPETÈNCIES, CONTINGUTS, I CRITERIS D'AVUACIÓ

A continuació, s'enumeren els objectius, continguts i criteris d'avaluació generals de l'assignatura segons estableix el DECRET 159/2007, de 21 de setembre, del Consell, pel qual s'estableix el currículum dels ensenyaments elementals de música, i s'estableix una seqüenciació per cursos.

2.1 OBJECTIUS

1. Relacionar els coneixements adquirits de lectura i escriptura musicals amb la pràctica de l'instrument en la resolució de les dificultats presents en els objectius i continguts del nivell.
2. Descobrir la necessitat de la posició adequada del cos respecte a l'instrument, de manera que possibilita i afavorisca l'acció del conjunt braç-avantbraç-mà sobre el teclat.
3. Descobrir les característiques i possibilitats sonores de l'instrument per a utilitzar-les dins de les exigències del curs.
4. Introduir-li en la valoració de la música al llarg de la història mitjançant la interpretació d'obres representatives de les diferents èpoques.
5. Interpretar obres d'acord amb els objectius i continguts propis de cada nivell, de manera que el discent forme el seu repertori.
6. Mostrar un grau de desenrotllament tècnic que permeta abordar (sempre dins de les exigències del nivell) els diferents estils d'escriptura que són possibles en un instrument de la capacitat polifònica del piano.

CURS 1r – 2n	CURS 3r – 4t
1. Relacionar els coneixements adquirits de llenguatge musical amb la pràctica del piano en la resolució de les dificultats presents en els objectius i continguts d'este nivell.	1. Relacionar els coneixements adquirits de lectura i escriptura musicals amb la pràctica del piano en la resolució de les dificultats presents en els objectius i continguts d'este nivell.
2. Adquirir l'hàbit d'una posició adequada del cos respecte a	2. Descobrir la necessitat de la posició adequada del cos respecte a l'instrument,

l'instrument, de manera que possibilita i afavorisca l'acció del conjunt braç-avantbraç- mà sobre el teclat.	de manera que possibilita i afavorisca l'acció del conjunt braç- avantbraç-mà sobre el teclat.
3. Descobrir les característiques i possibilitats sonores del piano per a utilitzar-les dins de les exigències del curs.	3. Descobrir les característiques i possibilitats sonores del piano per a utilitzar-les dins de les exigències del curs.
4. Introduir-li en la valoració i el gaudi de la música a través de diversos estils, incloent-hi la música del folklore popular.	4. Introduir-li en la valoració i el gaudi de la música al llarg de la història mitjançant la interpretació d'obres representatives de les diferents èpoques i la iniciació a les grafies contemporànies.
5. Interpretar obres d'acord amb els objectius i continguts propis del nivell, de manera que el discent forme el seu repertori.	5. Interpretar obres d'acord amb els objectius i continguts propis del nivell, de manera que el discent forme el seu repertori.
6. Desenvolupar un grau mínim de desenvolupament tècnic que permeti abordar alguns estils senzills d'escriptura característics del piano: melodia amb acompanyament, imitacions senzilles, cànons, etc.	6. Mostrar un grau de desenvolupament tècnic que permeti abordar - sempre dins de les exigències d'aquest nivell- els diferents estils d'escriptura que són possibles en un instrument de la capacitat polifònica del piano.

2.2. CONTINGUTS

A continuació , s'exposen els continguts específics per a concretar-los seguidament per cursos:

	Cos:
1	Posició del cos i dels braços: adequació a les característiques físiques. Relaxació: desenvolupament de la percepció interna. Control dels esforços musculars en la interpretació.
2	Toc pianístic: Desenvolupament de la sensibilitat auditiva per a millorar la qualitat sonora.
3	Tècnica pianística: Pes del braç: utilització conscient. Tècnica digital: independència dels dits, velocitat, resistència i diversificació dinàmica. Tècnica del braç: moviments verticals, desplaçaments laterals, moviments circulars i de rotació. Interacció: combinació permanent dels diferents tipus d'accions.

4	Coordinació: Desenvolupament de l'habilitat de cada mà i del joc coordinat d'ambdues.
5	Digitació pianística: Principis generals. Aplicació al repertori.
6	Atac i articulació: legato, non legato, staccato i lligat-picat (marcato).
7	Dinàmica: Plans sonors: melodia acompanyada i polifonia a dos i tres veus.
8	Pedals: Pedal dret: a temps i a contratemps. Pedal esquerre.
9	Lectura: Acords, notes dobles i octaves. Iniciació a les convencions de l'escriptura polifònica. Diferents tipus d'acompanyaments. Iniciació a l'ornamentació. Lectura a vista.
10	Repertori: Lectura i interpretació de textos musicals propis de l'instrument: cançons i melodies populars, peces, estudis i obres de diferents estils musicals. Iniciació a les formes musicals
11	Tocar en públic. Interpretació del repertori cap als altres.
12	Memòria: Entrenament permanent i progressiu dels diferents tipus de memòria. Adquisició d'hàbits d'estudi correctes.

1.1.1. Continguts curs 1r

Posició davant el teclat. Manera d'asseure's, optimització de les relacions entre muscle, braç, avantbraç i mà i les seues posicions de funció.
Principis bàsics de relaxació i presa de consciència de les possibilitats físiques dels nostres membres per a actuar sobre el teclat
Grafia del llenguatge musical: doble pentagrama, claus, signe de compàs, figures, línia divisòria, signes de repetició, alteracions, punts, calderons...
Temps, ritme, mesura i pols.
Posició dels dits i el seu ús en àmbits de 5 notes.
L'atac en notes successives: staccato i legato.

Moviment de la mà: abducció-adducció en horitzontal; en el pla vertical, articulació des de l'avantbraç usant la mà com a bloc: acords de 2 notes en intervals de 5a.

Els diferents atacs com a productors de dinàmiques distintes: dos nivells de sonoritat.

Tonalitats fins a una alteració.

Superació de l'àmbit de 5a: el pas del polze.

El fraseig en la seua expressió més senzilla.

La rotació de l'avantbraç com a mecanisme d'acció sobre el teclat (quintes i sextes)

Els diferents atacs com a productors de dinàmiques distintes: sforzato, staccato, non legato, marcato i legato.

Graduació de la sonoritat: crescendo i diminuendo.

La forma musical en la seua expressió més senzilla: A, A-A, A-B, A-B-A.

1.1.2. Continguts curs 2n

Posició davant el teclat. Manera d'asseure's, relació muscle, braç, avantbraç i mà i les seues posicions de funció.

Principis bàsics de relaxació i presa de consciència de les possibilitats físiques dels nostres membres per a actuar sobre el teclat

Temps, ritme, mesura i pols.

Actuació en l'àmbit d'una 8a

Esquemes musicals bàsics: l'escala

Dissenys a l'uníson en totes dues mans.

Gradacions de so: canvi gradual dels nivells de sonoritat (creixent i decreixent).

Els pedals: la seua funció i instruccions d'ús. Pràctica del pedal dret a temps i a contratemps.

Moviment del braç en el pla horitzontal amb desplaçaments (salts) per a la mà esquerra.

Moviment del braç en el pla vertical: 3es alternes.

Treball de la sonoritat diferenciant uns aspectes sonors principals d'altres secundaris que apareixen simultàniament: melodia i acompanyament.

Treball d'obertura de la mà i de la simultaneïtat: acords oberts i intervals distants.

Sentit del fraseig. Inici dels aspectes agògics: concepte de retardant

La rotació de l'avantbraç com a mecanisme d'acció sobre el teclat

Els diferents atacs com a productors de dinàmiques distintes: sforzato, staccato, non legato i legato.

Fórmula d'acompanyament arpegia amb 2 i 3 notes.

A partir d'escales, arpegis i fórmules senzilles d'acompanyament, buscar el desenvolupament de la velocitat mitjançant la correcta coordinació de moviments reflexos.

Notes repetides.

Fórmula de treset.

Ritme de puntet.

La forma musical: A-B-A-C-A.

1.1.3. Continguts curs 3r

Posició davant el teclat. Manera d'asseure's, relació muscle, braç, avantbraç i mà i les seues posicions de funció.

Principis bàsics de relaxació i presa de consciència de les possibilitats físiques dels nostres membres per a actuar sobre el teclat

Temps, ritme, mesura i pols.

Superació de l'àmbit de l'octava. Execució sobre diferents espais del teclat: moviments horitzontals i salts.

Treball de la coordinació de moviments i de la velocitat amb escales i arpegis en extensions majors (dos o més octaves).

Escala cromàtica.

Els pedals: la seua funció i instruccions d'ús . Pràctica del pedal dret a temps i a contratemps. Pràctica del pedal esquerre.

Moviment de la mà: abducció-adducció en horitzontal, i, en el pla vertical, articulació des de la nina usant la mà com a bloc.

Moviment del braç: desplaçament en el pla horitzontal , i, en el pla vertical, articulació des del colze.

La síncopa.

Esquemes musicals bàsics: l'arpegi.

Inici a les fórmules d'acompanyament: arpegi de 3 notes en distinta figuració (negra, corxera, treset de corxera...)

Treball de la sonoritat, diferenciant uns aspectes sonors principals d'altres secundaris que apareixen simultàniament (nota mantinguda en el baix).

El fraseig en la seua expressió més senzilla: A-B, A-B-A.

La rotació de l'avantbraç com a mecanisme d'acció sobre el teclat

Els diferents atacs com a productors de dinàmiques distintes: sforzato, staccato, non legato, marcato i legato.

Inici a les fórmules d'acompanyament: formes senzilles del baix d'Alberti.

Treball de la sonoritat, diferenciant uns aspectes sonors principals d'altres secundaris que apareixen simultàniament (melodia i acompanyament).

A partir d'escales, arpegis i fórmules senzilles d'acompanyament, buscar el desenrotllament de la velocitat mitjançant la correcta coordinació de moviments reflexos.

1.1.4. Continguts curs 4t

Posició davant el teclat. Manera d'asseure's, relació muscle, braç, avantbraç i mà i les seues posicions de funció.

Principis bàsics de relaxació i presa de consciència de les possibilitats físiques dels nostres membres per a actuar sobre el teclat

Temps, ritme, mesura i pols.

Superació de l'àmbit de l'octava. Execució sobre diferents espais del teclat: moviments horitzontals i salts.

Desenvolupament de la resistència i coordinació de moviments necessària per a la correcta execució d'obres del nivell que es marca en el programa d'estudis.

Els pedals: la seua funció i instruccions d'ús . Pràctica del pedal dret a temps i a contratemps. Pràctica del pedal esquerre.

Signes d'ornamentació barrocs i la seua pràctica: trinats llargs, amb preparació i/o resolució, grupetos...

Estructures contrapuntístiques més complexes.

Moviment del braç en el pla horitzontal amb desplaçaments (salts) per a la mà esquerra. Arpegis de major extensió totes dues mans.

Moviment del braç en el pla vertical: 3es alternes.

Treball de la velocitat: dissenys breus. Escales J=88-92 mínim.

Polirrítmies.

Treball d'obertura de la mà i de la simultaneïtat: concordes oberts i intervals distants.

Sentit del fraseig. Continuació dels aspectes agògics: concepte de smorzando, calant, ...

Treball de la sonoritat diferenciant uns aspectes sonors principals d'altres secundaris que apareixen simultàniament: melodia i acompanyament en la mateixa mà.

La rotació de l'avantbraç com a mecanisme d'acció sobre el teclat.

Els diferents atacs com a productors de dinàmiques distintes: sforzato, staccato, non legato, marcato i legato.

Fórmula d'acompanyament arpegiat amb 3 i 4 notes.

A partir d'escales, arpegis i fórmules senzilles d'acompanyament, buscar el desenvolupament de la velocitat mitjançant la correcta coordinació de moviments reflexos.

Característiques estilístiques bàsiques de Barroc, Classicisme i Romanticisme, i la seua aplicació instrumental en les obres que determina el programa d'estudis

2.4 CRITERIS D'AVALUACIÓ

L'aplicació d'aquests criteris en cada curs està supeditada **al nivell de dificultat de les obres del repertori** establides en aquesta programació.

1	Interpretar amb fluïdesa fragments d'obres musicals a primera vista. Mitjançant aquest criteri es valorarà en què mesura el discent toca a primera vista sense dificultat textos musicals molt senzills.
2	Interpretar fragments musicals emprant la mesura, afinació, articulació i fraseig adequat. Aquest criteri d'avaluació pretén comprovar la correcta assimilació i aplicació dels citats principis de llenguatge musical d'acord amb el nivell corresponent.
3	Interpretar obres d'estils diferents. Amb aquest criteri d'avaluació es pretén detectar la maduresa interpretativa del discent enfront de la varietat d'obres i d'estils.
4	Interpretar en públic, com a solista i de memòria, fragments i obres representatives del seu nivell d'instrument. Aquest criteri d'avaluació tracta de comprovar la capacitat de memòria i execució de les obres, d'acord amb els objectius i continguts propis de cada curs i la motivació del discent en l'estudi de la música.
5	Interpretar fragments, estudis i obres d'acord amb la visió dels continguts exposats pel docent. Aquest criteri d'avaluació pretén verificar la capacitat del discent per a assimilar les pautes de treball que se li marquen.
6	Crear improvisacions en l'àmbit rítmic i tonal que se li assenyalen. Mitjançant aquest criteri es valorarà en què mesura el discent té habilitat per a improvisar amb l'instrument sobre els paràmetres rítmics i melòdics donats, amb autonomia i creativitat.
7	Memoritzar textos musicals utilitzant la mesura, l'afinació, la dinàmica i l'articulació adequades en la seua realització. Aquest criteri avalua la capacitat de memòria musical, així com la d'aplicar el tipus de memòria oportuna.
8	Interpretar textos musicals, mantenint el pols, emprant la mètrica, afinació, agògica, dinàmica i articulació precises. Amb aquest criteri es valora la capacitat d'interioritzar i comprendre els diversos paràmetres de la música i la seua materialització instrumental.

9	Tocar en públic participant en les activitats programades. Es valora la capacitat de mostrar en públic el treball preparat.
10	Aplicar les indicacions i correccions del docent en el treball de la tècnica i del repertori. Aquest criteri d'avaluació pretén verificar les tècniques d'estudi del discent, considerant el desenvolupament de la seua autonomia sobre aquest tema.
11	Mostrar en els estudis i obres la capacitat d'aprenentatge progressiu individual. Aquest criteri d'avaluació pretén verificar que el discent és capaç d'aplicar en el seu estudi les indicacions del docent i, amb elles, desenvolupar una autonomia progressiva de treball que li permeta valorar correctament el seu rendiment.

3. SEQÜENCIACIÓ TEMPORAL DE CONTINGUTS: PROGRAMACIÓ D'AULA.

La programació d'aula respondrà a:

- El nivell de l'assignatura en el qual es troba el discent.
- Què obres ha d'interpretar per a aprovar i promocionar de curs.
- Si escau d'un altre centre d'ensenyament, el nivell en el qual es troba respecte al nivell del Conservatori Professional de Música d'Altea. **En ella s'inclourà:**
 - **El treball** que el discent ha d'haver superat prou al final del curs..
 - **La seqüenciació orientativa** per a aconseguir-ho.
 - **Les audicions i exàmens** que realitzarà en cada trimestre.

La distribució temporal dels continguts durant el curs, la programació d'aula, formarà part dels documents del docent que, d'una manera **individualitzada i diferenciada** per a cada discent, concretarà a principi de curs.

Anirà ajustant-la en funció del nivell de consecució d'aquests continguts. I s'informarà de la mateixa als pares, mares o tutors del discent.

Cada docent és autònom a la seua aula, i, per tant, podrà afegir al seu criteri qualsevol material (obres, estudis, exercicis i continguts) que considere necessari per a complementar l'educació musical del discent.

4. METODOLOGIA DIDÀCTICA, MATERIALS I RECURSOS A UTILITZAR

4.1 ESTRATÈGIES METODOLÒGIQUES

1) Organització del temps:

- Les classes es desenrotllen a través de sessions setmanals d'1 hora.
- A més, el temps d'estudi del discent a casa és primordial per al correcte desenvolupament de l'aprenentatge en aquesta assignatura.
- El docent podrà arribar a **acords i compromisos** amb els discents i les seues famílies per a implicar a totes les parts buscant l'equilibri entre el procés d'ensenyament-aprenentatge i el treball autònom a casa.
- Es plantegen tres grans blocs de treball al voltant de les avaluacions trimestrals.

2) Organització de l'espai:

- S'utilitzaran aules per a les classes de piano que almenys compten amb un piano de cua o piano de paret afinat i banquetes en bon estat que permeten un control postural idoni al discent.
- Serà també estimable comptar amb pissarra pautada i mitjans audiovisuals amb connexió a internet.
- Quan es realitzen audicions fora de l'aula i fins i tot del centre aprovades en el Pla General Anual, es consensuarà (sempre que no siga l'horari habitual) l'horari d'assajos o prova acústica amb el responsable del discent (pares/tutors).

3) Principis pedagògics, estratègies referides al docent:

- *Ensenyament directe o explícit* en la classe individual, també anomenada sessió magistral, amb els següents components:
 - a) ensenyament explícit i estructurat en passos graduals.
 - b) demostració i exemples amb material nou.
 - c) pràctica guiada que permet al docent fer preguntes al discent, comprovar la comprensió, corregir errors, reforçar aprenentatges.
 - d) pràctica sistemàtica.
 - e) domini de cada pas pel discent.

- f) treball autònom del discent amb material nou, sense l'ajuda del docent
 - g) avaluació mitjançant test o observació directa (és el cas en la nostra assignatura).
- *Ensenyament recíproc* en l'acció tutorial: posa èmfasi en la comunicació entre docent-discent, ja que es tracta d'un període d'instrucció realitzat pel docent tutor amb l'objectiu de revisar i discutir els materials i temes presentats en les classes.

4) Modalitats d'aprenentatge emprat, estratègies referides al discent:

- Existeixen unes certes modalitats d'aprenentatge i ensenyament adaptades a les tasques autèntiques i connectades amb la realitat. Les modalitats que s'empren en l'assignatura són:
 - *Anàlisi de casos*: a partir d'informació i dades reals (partitures i versions gravades de referència), són estudiats en profunditat i informen respecte a actuacions possibles. El discent analitza situacions professionals presentades pel docent, amb la finalitat de realitzar una conceptualització experiencial i realitzar una busca de solucions eficaces.
 - *Aprenentatge per projectes*: es tracta de compartir, planificar, organitzar i executar tasques en el màxim nivell artístic i científic molt pròxims a la realitat, com poden ser els recitals fi d'estudis.
 - *Aprenentatge basat en problemes*: aquesta modalitat està centrada en la solució de problemes reals, com poden ser passatges de dificultat tècnica que reforcen els continguts desenvolupats en el repertori.
 - *Aprenentatge de servei*: conflueixen els objectius curriculars amb les necessitats de la comunitat, com a concerts i celebracions...

4.2. TEMPORALITZACIÓ I METODOLOGIA ESPECÍFICA

1. La classe:

- Les classes lectives venen establides anualment segons el calendari escolar publicat en el diari oficial de la Comunitat Valenciana i complementat pel Consell Escolar Municipal, consultable en la pàgina Web del conservatori.
- El discent disposarà d'una hora de classe lectiva individual a la setmana.

- A causa de la poca franja horària que es disposa per a realitzar altres activitats, la classe individual podrà substituir-se per classes col·lectives estipulades en l'apartat activitats, com són els dies d'audició pública i audició d'aula. Per tant, en eixa setmana la classe individual no és obligatòria, ja que el discent sí que assistirà a una hora a classe, encara que de caràcter col·lectiu i en un altre horari per raons d'organització.
- Les classes s'impartiran observant els aspectes teòrics i pràctics de l'ensenyament del piano. La teoria té per missió subministrar la informació precisa sobre aquells assumptes que requerisquen un coneixement general per a la seua posterior aplicació; valguen com a exemples la tècnica, l'estudi dels estils, la utilització de determinats recursos del piano, l'anàlisi d'obres, l'estudi i anàlisi de gravacions de grans intèrprets etc. La pràctica té encomanada la missió d'aplicar aquests coneixements en exemples concrets que es plantegen en les obres a estudiar.
- Una classe lectiva pot constar de les següents activitats o altres que considere el docent:
 - Activitat de motivació: El docent exposa el treball a realitzar durant la classe i els objectius que pretén.
 - Activitat introductòria: El discent exposa el treball realitzat durant la setmana.
 - Activitat de desenvolupament: Revisió per part del docent. Realització per part del discent de l'indicat pel docent. Ajustos, correccions sobre el fet.
 - Activitat de consolidació: Comprovació del realitzat. Indicacions per a l'estudi personal amb vista a la pròxima classe.

4.3 REPERTORI ORIENTATIU DE REFERÈNCIA PER CURSOS

En este apartat es classifiquen les peces en diferents estils musicals. A més, en els cursos de primer i segon s'inclou una relació de mètodes de piano. Els estils musicals que s'han diferenciat són els següents: barroc, classicisme, romanticisme, segle XX i música contemporània. En la categoria de segle XX s'inclouen també obres de finals del segle XIX, englobant obres del postromanticisme, neoclassicisme, impressionisme i els diferents nacionalismes musicals. En la categoria de Música contemporània s'engloben peces la composició de les quals data a partir de 1950 aproximadament.

CURS 1r ENSENYAMENTS ELEMENTALS

MÈTODES
BASTIEN: Piano bàsic de Bastien, Nivel I i II.
BÚRNAM: Una dotzena al dia, llibre preparatori.
ÉMONTs: Mètode europeu, vol I
HERRANZ: El Piano, Iniciació i Preparatori.
HERVE I POÚLLIARD: El meu primer any de piano; Pièces Choies
LINARES, J.J.: Contacte 1r.
VACCA, M: El Musigato, nivel preparatori
VAN DE VELDE: Método Rosa
TCHOKOV/GEMIU: Iniciació, Preparatori vol. I i II
THOMPSON, J.: Ensenyant a tocar els ditets; Curso de piano fàcil 1, 2 i 3

ESTUDIS
BEYER: Escola preliminar Op. 101. (Fins a la 44). (Conté escales M, m, harmòniques, melòdiques, mixtes i acords).
CZERNY: Els cinc dits Op. 777. (Fins a la 9).
CZERNY: El primer mestre Op. 599. (Fins a la 19).
CZERNY: Els principis del piano. (Fins a la 30).

OBRES
BARTÓK: Mikrokosmos, vol. I. (Fins a la 23).
GARCIA-ABRIL: Quaderns d'Adriana (1 a 8).
KABALEVSKY: Op. 39. (Fins a la 11).
MAFFIOTTE: Contes musicals per a xiquets de 7 a 99 anys.
MIKOLAIV: Escola russa del piano, vol I.
MOZART: Menuets
STRAVINSKI: Els cinc dits, núm. 1.
ZIPLIVAN: De Bach a Stravinsky (1 a 10 i núm. 12. 4 mans Beethoven i Diabelli).

CURS 2n ENSENYAMENTS ELEMENTALS

MÈTODES
BASTIEN: EL Piano, II.

BÚRNAM: Una dotzena al dia 1r. primer.
GARCIA-CHORNET: 1r LOGSE.
HERRANZ: El Piano, Iniciació i Preparatori.
HERVE I POÚLLIARD: El meu segon any de piano.
J.J LINARES: Contacte 2n.
EMONTS, F.: Mètode Europeu de Piano, vol.2.

ESTUDIS
BEYER: Escola preliminar Op. 101. (A partir del núm. 45). (Conté exercicis a tres i quatre mans).
BURGMÜLLER. Op. 100 (1, 2,5).
CZERNY: Op. 777 Els cinc dits. (A partir de la núm. 10).
CZERNY: Primer mestre Op. 599. (A partir de la 20).
FERTE : Etudes progressives. Vol 1a.
LÖSCHHORN: Estudis Op. 181

BARROC
J. S. BACH: Àlbum d'Ana Magdalena: Musette en Re Major, Menuet en Sol M Anh.14, Menuet en Sol m Anh.15.
KRIEGER: Menuet en La m
KUHNAU: Menuet en Fa M

CLASSICISME
CLEMENTI: Op. 36-1
DIABELLI: Sonatina Op.151-1, Tres peces(Sonatina)
HAYDN: Menuets
MOZART: Menuets
SCHMITT: Sonatina Op.208

ROMANTICISME
GOEDICKE: Peces op. 46
GURLITT: Op. 210
SCHUMANN: Àlbum de la joventut Op. 68 (1-2-3-5)

SEGLE XX
BARTÓK: Mikrokosmos, vol. I. (De la 16 a la 30).

GARCIA-ABRIL: Quaderns d'Adriana. (A partir de la núm. 9).
KABALEVSKY: OP. 39.
SHOSTAKÓVITX: Peces infantils: L'os, Conte alegre, Conte trist, La nina mecànica.

MÚSICA CONTEMPORÀNIA
GILLOCK: On Accent vol. 1, 2 y 3
KURTÁG: Játékok Vol. I
MAFFIOTE: Contes musicals per a xiquets de 7 a 99 anys.
TAKACS: Sons i colors Op. 95: A Béla Bartók, El so de l'acordió, La jungla xinesa.

CURS 3º ENSENYAMENTS ELEMENTALS

ESTUDIS
CZERNY: Els principis del piano op. 849. (De la 49 a la 89).
BERTINI: Op. 100.
BÚRGMÜLLER: Op. 100. (Excepte de la 1 a la 3).
FERTE : Etudes progressives vol 1b.
LOESCHHORN: Estudis Op.181.

BARROC
J. S. BACH: Album Ana Magdalena Bach: Menuet en Sol M Anh. 116, Marxa en Re M, Preludi BWV 939.
SCARLATTI, A.: Folia d'Espanya.

CLASSICISME
BEETHOVEN: Sonatina núm. 5 en Sol M.
BEETHOVEN: Menuettos.
BEETHOVEN: Bagatel·les.
CLEMENTI: Sonatina op. 36 núm. 2 en Sol Major
DIABELLI: Sonatina op.151-2
HAYDN: Menuettos.
MOZART: Menuettos.

ROMANTICISME
GURLITT: Op. 210, Fulles d'Àlbum Op.101
SCHÚMANN: Àlbum de la joventut Op. 68: Coral, El llaurador alegre, El genet lindo mite, La caça, Siciliana, Primer disgust, Pobre orfe.

TCHAIKOVSKY: Àlbum de la joventut Op. 38: Marxa de soldades, La nina nova, Polka, Dansa popular russa, Arietta italiana en FaM, Arietta italiana en ReM, Antiga cançó francesa, Cançó alemanya, Antiga cançó napolitana, La nina malalta.

MODERN
BARTO K: Mikrokosmos II.
BARTOK: Fur Kinder: núm. 8, 10, 12, 20, 21, 22, 23, 27.
CANET: Àlbum de Nadia.
GRETCHANINOV: Op. 123
KABALEVSKY: Op. 27: Toccata, Dansa.
KABALEVSKY: Op. 39: Preludi, Noveleta, Vals lent, Viatge feliç.

MÚSICA CONTEMPORÀNIA
GILLOCK: Preludis lírics en estil romàntic; On Accent Vol. 4-5
KURTÁG: Játékok Vol. I
KEMBER: Jazz Piano Studies Vol. I
PÄRT: Für Anna Maria; Variationen zur gesundung von arinuschk

CURS 4t ENSENYAMENTS ELEMENTALS.

ESTUDIS
BERTINI Op. 100.
BÚRGMÜLLER Op. 100-12
CZERNY: Op. 299 Estudis nº1 i núm. 2.
CZERNY: Op. 636 nr.3 i 8
CZERNY: Op. 849 nr. 9
FERTE : Etudes progressives *vol 2.

BARROC
J. S. BACH: Xicotets preludis i fugues. BWV 999, 935, 926, 927, 902. Invencions a dos veus nr. 1 i 8
HÄNDEL: fuguetas.
TELEMANN: 12 xicotetes fantasies.

CLASSICISME
BEETHOVEN: Sonatina nº6 en Fa M

CLEMENTI: Sonatines Op.36 núm. 3, 4, 5, 6
DIABELLI: Sonatines op.168, Sonatines op. 151 3 y 4.
DUSSEK: Sonatines Op. 20
KUHLAU: Sonatines op.20

ROMANTICISME
GRIEG: Peces Líriques Op.12 nº2, Vals, núm. 5 Melodia Popular, núm. 6 Melodia Noruega
GURLITT: Miniatures op. 272
MENDELSSOHN: Peces infantils Op. 72 núm. 2.
MENDELSSOHN: Romança sense paraules núm. 9.
SCHUMANN: Àlbum de la joventut Op. 68 6-19
TCHAIKOVSKI: Àlbum de la joventut Op.39: Masurca, El xicotet cavaller, Cançó de l'Alosa

MODERN
BARTOK: Für Kinder nr. 19
BARTOK: Volum II nr.62.
CANET: Àlbum de Vera.
CASELLA: 11 Peces infantils: Galope final, Siciliana, Giga, Minuetto
ESPLÀ: Suite Llevant, nº2
GRANADOS: Contes per a la joventut, El fantasma
IBERT: Xicoteta Suite, Passeig en trineu
KABALEVSKI: Sonatina Op.27
KABALEVSKI: Variacions fàcils Op.51, nº1
KACHATURIAN: No passegem hui, l'aniversari, Estudi, Marxa del Cavaller, Una cançó popular.
PROKÓFIEV: Per als xiquets Op.65: Promenade, Sud els pres la lune és promene, Marxa, Soir
TURINA: Jardí de xiquet Op.63 núm. 1 i 3

MÚSICA CONTEMPORÀNIA
GILLOCK: Preludis lírics en estil romàntic; On Accent Vol. 6-7
KURTÁG: Játékok Vol. I
LACHENMANN: Ein Kinderspiel
PÄRT: Toccata (de la partita op.2); El gat amb botes

5. CRITERIS, PROCEDIMENTS I INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ I CRITERIS DE QUALIFICACIÓ

5.1 TIPUS D'AVALUACIÓ

L'avaluació aplicada a l'ensenyament-aprenentatge consisteix en un procés sistemàtic i rigorós de recollida de dades, incorporat al procés educatiu des del seu començament, de manera que siga possible disposar d'informació contínua i significativa per a conèixer la situació, formar juís de valor respecte a ella i prendre les decisions adequades per a prosseguir l'activitat educativa millorant-la progressivament.

- A. **Avaluació contínua:** segons el Decret que sosté esta programació, la avaluació de l'aprenentatge serà contínua i integradora, tenint en compte els objectius i criteris d'avaluació establits per a cada curs. El docent valorarà de manera constant:
- El progrés que el discent va experimentant al llarg de l'any.
 - La seua actitud.
 - La seua assistència.
- B. **Avaluació inicial:** amb ella es detecta la situació de partida. Constituïx per tant un element clau en el disseny de la programació d'aula adaptada a cada estudiant.
- C. **Avaluació formativa:** durant el curs es realitzarà una avaluació formativa que pretén modificar i perfeccionar, durant el mateix procés a avaluar, tot el que no s'ajusta al pla establert o s'allunya de les metes fixades. En el seu plantejament formatiu, l'avaluació és utilitzada per a secundar o reforçar el desenvolupament continuat d'un programa o persona amb la finalitat de provocar la reorientació de la conducta de cadascun.
- D. **Estratègies d'avaluació:** poden variar segons la metodologia que s'implementa a l'aula, i així, considerem les següents relacions entre ambdues:
- *Mètode de lliçó magistral:* les estratègies avaluatives idònies serien les proves objectives individuals a través de l'observació directa.

- *Mètode d'estudi de casos*: com a estratègia avaluativa indicada estaria la interpretació del repertori proposat i la realització d'un estudi comparatiu amb una versió contrastada (punts forts i febles, etc).
- *Metodologia de resolució de problemes*: les proves d'execució de tasques reals i/o simulades.
- *Aprenentatge orientat a projectes*: concerts públics.

E. **Avaluació final**: al final de curs es realitzarà una avaluació final o sumativa, tindrà com a objecte fonamental el control dels resultats de l'aprenentatge. És l'única que apareix en les actes. Aquesta, ha de permetre determinar si s'han aconseguit o no i fins que punt, les intencions educatives previstes i, abans de res, determinarà la situació en què es troba cada discent en relació amb la consecució dels objectius proposats. Aquest tipus d'avaluació final ens permetrà emetre juís de valor sobre la validesa del procés d'ensenyament-aprenentatge, permetent-nos en la memòria de final de curs donar-nos les respostes a qüestions com: Era excessivament alt l'objectiu proposat per al nivell del grup? Van ser adequats els continguts seleccionats per a arribar a l'objectiu? Van resultar adequades les activitats? s'han aconseguit els objectius proposats en la programació?, la programació ha sigut efectiva? entenent per efectiva a la relació entre temps i esforç emprat en la seua consecució?.

F. **Seguiment del discent**: La ràtio d'una hora 1/1 que planteja la docència de la nostra assignatura i la seua periodicitat setmanal, ens permet un seguiment molt exhaustiu de l'evolució del discent, no obstant això, altres activitats com a proves i audicions d'aula, audicions departamentals o audicions per nivells, ens permetran comprovar el comportament del discent en una interpretació artística davant el públic.

G. **Informació a les famílies**: serà de vital importància la informació als pares o tutors a través de les accions tutorialistes proposades pel centre. Les avaluacions trimestrals són una de les vies més importants. El nostre departament, considera essencial estar en contacte permanent amb les famílies, per a

afavorir el procés formatiu dels xiquets que estan en constant desenvolupament físic, intel·lectual i emocional.

5.2 ESTRATÈGIES AVALUADORES I CRITERIS DE QUALIFICACIÓ

Per a avaluar l'aprofitament del curs, obtenint una qualificació positiva i, per consegüent, la superació d'aquest, s'utilitzaran els següents instruments avaluatius:

Avaluació Participativa	Avaluació quantitativa	Avaluació qualitativa
Assistència regular a classe	Conclusió de les unitats didàctiques	Consecució dels objectius
Participació en audicions públiques	Mínims exigibles	Consecució dels continguts
Participació en audicions d'aula	Notes d'excel·lència	Memorització activa
Participació en activitats programades del departament	Recuperació d'assignatura pendent	Dificultat del repertori
Actitud		

L'avaluació del discent és **continua** i, per tant, l'única qualificació que es reflectirà en el seu expedient és la nota final del curs.

Les avaluacions trimestrals són de **diagnòstic i informatives**, sent l'avaluació final l'única vàlida a nivell acadèmic.

Les següents taules reflecteixen les ponderacions, que s'apliquen sobre els objectius i criteris d'avaluació del curs. Segons el grau de compliment d'estos, el discent obté les següents qualificacions numèriques:

- d'1 a 4 si no aconsegueix aconseguir aquests objectius.
- de 5 a 6 si els aconsegueix.
- de 7 a 8 si els supera.
- de 9 a 10 si els resol de manera excel·lent.

La nota final serà la suma de totes les qualificacions una vegada ponderades i arrodonits els decimals a un valor numèric sencer. La següent taula mostra la ponderació corresponent als diferents aspectes que s'avaluen en l'assignatura:

20% Interpretació en públic	80% Treball diari		
Grau de consolidació del repertori, execució de memòria, comunicació.	10%	10%	80%
	Actitud Estudi personal Assimilació pautes pedagògiques	1 ^a vista	Avaluació continua dels aspectes tècnic-interpretatius del repertori

5.3 CRITERIS I OBJECTIUS RELACIONATS PER CURSOS

CURS 1r

CRITERIS I OBJECTIUS RELACIONATS	
1	Es valorarà que el discent se senta correctament enfront del teclat de l'instrument, i no presente tensions innecessàries en el transcurs de la interpretació. La disposició pianística ha de ser flexible, sense bloqueig en les articulacions i la coordinació adequada. <i>Objectius associats: 1</i>
2	Serà imprescindible que el discent col·loque correctament la mà sobre el teclat del piano, no presente tensions en els dits que dificulten la interpretació i faça un ús correcte de la digitació. <i>Objectius associats: 1,2,3</i>
3	Es valorarà que el discent interprete de manera correcta les indicacions de legato i non legato escrites en la partitura. <i>Objectius associats: 5</i>
4	Serà imprescindible que el discent interprete amb correcció la lectura de notes i figures, així com les indicacions dinàmiques i de articulació més senzilles. <i>Objectius associats: 7,8,</i>

5	Es valorarà la realització de la frase en els passatges melòdics més senzills.
	<i>Objectius associats:</i> 3,5,7,8,
6	Es valorarà l'assistència continuada a les classes i l'actitud en aquestes.
	<i>Objectius associats:</i> Tots
7	Es valorarà que el discent toque alguna peça de memòria.
	<i>Objectius associats:</i> Tots

CURS 2n

	CRITERIS I OBJECTIUS RELACIONATS
1	Completa adquisició i desenvolupament dels objectius esmentats en el curs primer.
	<i>Objectius associats:</i> Tots els esmentats en el primer curs
2	Execució correcta i sense defectes la igualtat del so dels passatges que incloguen el pas del polze. Ús adequat de la digitació.
	<i>Objectius associats:</i> 6,7
3	Interpretació clara i correcta de la simultaneïtat en els acords.
	<i>Objectius associats:</i> 2
4	Interpretació lògica, musicalment interessant i variada de les diferents peces del repertori treballades.
	<i>Objectius associats:</i> Tots
5	Assistència continuada a les classes (incloent la classe col·lectiva) i actitud en aquestes.
	<i>Objectius associats:</i> Tots
6	Serà imprescindible que el discent diferencie l'acompanyament de la melodia.
	<i>Objectius associats:</i> 4

7	Serà imprescindible que el discent interprete amb correcció la lectura de notes i figures, així com les indicacions dinàmiques i d'articulació.
	<i>Objectius associats:</i> Tots
8	Demostrar coordinació, disposició flexible, sense bloqueig en les articulacions. Adequació dels mecanismes físics a l'instrument.
	<i>Objectius associats:</i> Tots.
9	Es valorarà que el discent toque alguna peça de memòria
	<i>Objectius associats:</i> Tots.

CURS 3r

	CRITERIS I OBJECTIUS RELACIONATS
1	Completa adquisició i desenvolupament dels objectius esmentats en el curs segon.
	<i>Objectius associats:</i> Tots els esmentats en l'anterior curs.
2	Execució correcta i sense defectes en la igualtat del sò dels passatges que incloquen el pas del polze. Ús correcte de la digitació.
	<i>Objectius associats:</i> 2, 4
3	Interpretació clara i correcta de la simultaneïtat en els acords.
	<i>Objectius associats:</i> 4
4	Ocupació correcta dels pedals.
	<i>Objectius associats:</i> 6
5	Interpretació lògica, musicalment interessant i variada de les diferents peces del repertori treballades.
	<i>Objectius associats:</i> tots
6	Assistència continuada a les classes (incloent la classe col·lectiva) i actitud en aquestes.
	<i>Objectius associats:</i> Tots
7	Serà imprescindible que el discent destaque la melodia sobre l'acompanyament.
	<i>Objectius associats:</i> 5

8	Serà imprescindible que el discent interprete amb correcció la lectura de notes i figures, així com les indicacions dinàmiques i els diferents tipus d'atac.
	<i>Objectius associats:</i> Tots
9	Es valorarà que el discent toque alguna peça de memòria.
	<i>Objectius associats:</i> Tots.

CURS 4t

	CRITERIS I OBJECTIUS RELACIONATS
1	Completa adquisició i desenvolupament dels objectius esmentats en els cursos anteriors.
	<i>Objectius associats:</i> Tots els esmentats en els anteriors cursos.
2	Llegir textos a primera vista amb fluïdesa i comprensió.
	<i>Objectius associats:</i> Tots
3	Memoritzar i interpretar textos musicals emprant la mesura, articulació i fraseig adequats al seu contingut. Es valorarà que el discent toque alguna peça de memòria
	<i>Objectius associats:</i> 3,9
4	Mostrar capacitat d'aprenentatge progressiu en els estudis i obres del programa.
	<i>Objectius associats:</i> Tots
5	Diferenciació dinàmica de les diferents veus en passatges polifònics.
	<i>Objectius associats:</i> 1
6	Interpretació d'obres de diversos estils.
	<i>Objectius associats:</i> 4
7	Interpretar en públic com a solista i de memòria obres representatives del nivell de grau elemental, amb seguretat i control de la situació.

	<i>Objectius associats: Tots</i>
8	Serà imprescindible que el discent aconseguisca interpretar amb correcció la lectura de notes i figures, així com les indicacions dinàmiques.
	<i>Objectius associats: Tots.</i>
9	Assistència continuada a les classes (incloent la classe col·lectiva) i actitud en aquestes.
	<i>Objectius associats: Tots</i>

5.4 PROCEDIMENT SUBSTITUTIU DE LA AVALUACIÓ CONTÍNUA

Tal i com assenyalen les instruccions d'inici de curs de la Resolució del 29 de juliol de 2025, a partir de 5 faltes no justificades es perd el dret a l'avaluació contínua. En aquest cas, el discent realitzarà un procediment substitutiu de l'avaluació que serà la realització d'una prova durant el període ordinari en la qual el discent tindrà que :

- ✓ Realitzar una prova en la qual presentarà i interpretarà un repertori d'obres que abaste els objectius del curs en el qual es trobe matriculat i que cobrisca el número mínim a realitzar en cada curs indicat en la programació.
- ✓ La prova serà realitzada pel docent tutor amb el qual està matriculat.
- ✓ Si el discent prèviament ha sigut qualificat d'una part dels continguts, el docent tindrà la potestat d'eximir-ho de la superació d'aquests.
- ✓ Si no és així, el discent haurà de presentar complet el programa d'obres.
- ✓ Els criteris de qualificació seran els propis del curs en què este matriculat el discent, reflectits en l'últim trimestre de cada curs i que consten en aquesta programació. Les qualificacions s'expressaran mitjançant número de l'1 al 10.

6. CRITERIS DE PROMOCIÓ: MÍNIMS EXIGIBLES

Aspectes generals a tindre en compte:

- Per als següents mínims exigibles s'aplicaran els **criteris d'avaluació trimestrals** establits en aquesta programació didàctica.

- Així mateix, el docent podrà realitzar al llarg del curs, quantes **proves pràctiques** estime oportú amb la finalitat d'avaluar el progrés del discent.
- L'elecció de peces, serà sempre a **criteri del docent** i estarà dins del repertori orientatiu o un altre de similar complexitat.
- Segons arreplega la programació didàctica, el discent participarà almenys en **una audició pública** presencial o sistema en línia alternatiu.

CURS 1r EE.EE

Mínims exigibles: serà imprescindible que el discent en finalitzar el curs complete un programa de repertori que continga:

- Un mètode complet d'iniciació dels especificats en l'apartat de materials i recursos didàctics o una recopilació equivalent dels diferents mètodes seleccionada pel docent.
- El nombre d'obres del repertori orientatiu que decidisca el docent, en funció de les peces treballades en el mètode o mètodes triats.

CURS 2n EE.EE

Mínims exigibles: serà imprescindible que el discent en finalitzar el curs complete un programa que continga:

- Un mètode complet d'iniciació dels especificats en l'apartat de materials i recursos didàctics o una recopilació equivalent dels diferents mètodes seleccionada pel docent.
- Peces de repertori, (excepte en el cas d'haver-se treballat en algun mètode) que inicien als quatre estils (Barroc, Clàssic, Romàntic i Modern): o 1 barroca, o 1 peça o moviment clàssic, o 2 romàntiques (de dificultat progressiva), o 2 modernes de (dificultat progressiva).

CURS 3r EE.EE

Mínims exigibles: serà imprescindible que el discent en finalitzar el curs complete un programa que continga:

- 2 estudis.
- 2 peces barroques.

- Una sonatina clàssica o 2 peces d'estil clàssic.
- 2 peces romàntiques (de dificultat progressiva).
- 2 peces modernes de dificultat progressiva.
- El docent determinarà sempre en funció del procés evolutiu del discent, si és convenient abordar més o menys peces en qualsevol dels estils, amb la finalitat d'assegurar un aprenentatge més natural i progressiu.

CURS 4t EE.EE

Mínims exigibles: serà imprescindible que el discent en finalitzar el curs complete un programa que continga:

- 2 estudis.
- 1 peça barroca.
- Una sonatina clàssica.
- 1 o 2 peces romàntiques
- 1 o 2 peces modernes.
- El docent determinarà sempre en funció del procés evolutiu del discent, si és convenient abordar més peces en qualsevol dels estils, amb la finalitat d'assegurar un aprenentatge més natural i progressiu, o si, per contra , creu convenient reduir el nombre de peces per a abordar obres de major envergadura.

7. ACTIVITATS DE RECUPERACIÓ PER A DISCENTES AMB L'ASSIGNATURA PENDENT DEL CURS ANTERIOR

Aspectes a tindre en compte:

- La recuperació de l'assignatura de piano haurà de realitzar-se **en la classe del curs següent**. El discent que tinga l'assignatura de piano pendent haurà de superar els continguts mínims exigibles per a aquest curs. Per això, s'aplicarà una **avaluació contínua**. Al moment en què els haja superat,

coincidint o no amb els períodes d'avaluació del curs, se l'informarà i podrà continuar amb el següent curs.

- No podrà superar-se el curs actual si no es recupera prèviament el curs pendent.

8. MESURES D'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

S'entén com el mitjà pel qual la docència, a través de la posada en marxa d'estratègies concretes variades pot intervindre sobretot els seus discents

- Tenint en compte tots els extrems de cada rang (superior i inferior), es planificaran mesures per a tractar la diversitat de manera explícita: exercicis de reforç, per a aquells discents que necessiten assentar la matèria, o exercicis amb major calat artístic per a discents avantatjats que dominen els aspectes bàsics, xicotetes composicions, etc.
- Realitzarem adaptacions curriculars individuals no significatives (ACI) quan en l'avaluació inicial detectem **discents amb deficiències** quant al grau de consecució dels objectius del curs anterior, es deguen a un trasllat de centre, a no haver superat una assignatura o es deguen a circumstàncies personals (falta prolongada per malaltia, canvi de domicili a una altra ciutat, falta de disponibilitat d'instrument d'estudi, etc.). La temporalització prevista pel docent en el seu projecte d'aula no podrà ser aplicada, per la qual cosa haurà de realitzar una redistribució en funció de les capacitats superades pel discent.
- En aquests casos és necessari posar-se en **contacte amb els pares** o tutors legals del discent i comunicar la situació tant a ells com al propi discent. El docent tutor elaborarà una fitxa del discent on es reflectisca aquesta adaptació i que servirà de base per a determinar el seu procés de recuperació. El docent tutor consignarà en la fitxa, almenys, les dificultats mostrades pel discent i les mesures educatives complementàries que es proposen a la resta de docents del curs al qual s'integre el discent, per a afavorir les accions conduents a la seua superació.
- **Aquesta adaptació serà temporal i no significativa**, és a dir, que no podrà suposar en cap cas, a l'hora d'avaluar, diferències quant a consecució de continguts mínims i

criteris d'avaluació amb la resta de discents. Una vegada realitzada l'adaptació, és responsabilitat del discent la superació positiva dels objectius i continguts necessaris per a l'adequada marxa del curs amb la resta de discents, reforçant l'estudi i la dedicació.

- **Discents amb Necessitats Educatives Especials:** en el marc de les disposicions establides en la Llei 51/200 de 2 de desembre, d'igualtat d'oportunitats, no discriminació i accessibilitat universal de persones amb diversitat funcional, i la legislació autonòmica sobre aquest tema, no hi ha inconvenient per a aconseguir els objectius curriculars realitzant les convenientes adaptacions no significatives, tant en els recursos materials com curriculars (ACINS).
- Els discents amb alguna mena de **diversitat funcional** serà ell mateix, al costat dels seus tutors legals, el que comuniqui i facilite al docent tutor la informació necessària per a dur a terme l'adaptació corresponent. Igualment, aquesta adaptació serà no significativa, és a dir, que no podrà suposar en cap cas a l'hora d'avaluar diferències quant a consecució de continguts mínims i criteris d'avaluació amb la resta de discents.
- **Discents avantatjats:** d'igual forma, en el cas que el discent supere ràpidament els objectius mínims, el docent ha de complementar la seua formació amb objectius de més nivell. Si supera amb escreix el nivell del curs existix la possibilitat de promocionar, mitjançant la corresponent ampliació, sempre que els altres docents implicats en l'avaluació del discent donen el seu vistiplau i complisca amb la nota mitjana indicada en la normativa corresponent.

9. TRANSVERSALITAT: COMUNICACIÓ AUDIOVISUAL I TECNOLOGIES DE LA INFORMACIÓ I DE LA COMUNICACIÓ

9.1 TEMES TRANSVERSALS

Els temes transversals tracten de continguts no integrats en àrees concretes, per tal motiu poden i deuen ser tractats des d'aquesta programació.

Per a l'assignatura de piano són els següents:

- Educació ambiental: contaminació sonora: cura de l'audició com a sentit bàsic per al futur professional de música.

- Educació per a la salut: posició i to muscular, respiració i relaxació, cuidat dels òrgans d'audició, etc.
- Educació per a la igualtat: respecte a la interpretació musical i al nivell d'execució independentment del seu sexe.
- Educació per a l'oci: promoció d'assistència a concerts i actuacions en directe de grans intèrprets.
- Educació moral i cívica: normes de comportament en les audicions públiques i en les classes, acatar decisions del docent, etc.

9.2 ÚS DE TECNOLOGIES D'INFORMACIÓ I COMUNICACIÓ

La música contribuïx de manera directa al desenvolupament i tractament de la informació i la competència digital.

9.2.1 L'ús del mòbil com a ferramenta educativa

- A l'ús educatiu del mòbil se'l denomina mobile learning o m-*earning. Aquest concepte inclou qualsevol dispositiu mòbil (telèfons intel·ligents, tauletes, e-readers).
- L'ús del mòbil a l'aula permet integrar la cultura i els interessos del discent al procés d'aprenentatge, facilitant l'adquisició de coneixements i motivant-lo.

Cada vegada són més els fabricants que inclouen excel·lents aplicacions educatives dins d'aquests dispositius.

- Possibles usos que podem donar-li dins de l'aula:
 - Enregistrament de veu: un instrument ideal per a gravar àudios de la pròpia interpretació del discent i observar posteriorment elements específics.
 - Ús de la càmera de fotos per a fer tasques d'observació i discriminació d'elements específics.
 - Ús de la càmera de vídeo per a observar determinats processos o comportaments.
- **Reglament de funcionament:**
 1. Les gravacions en vídeo i àudio de les interpretacions dels discents **estan permeses** tant en audicions públiques com en les sessions lectives de classe.

2. Aquestes gravacions tindran **caràcter i ús pedagògic**, així serà comunicat al discent i família prèviament a principi de curs.
3. Com que forma part de la metodologia explicada a principi de curs, **no serà necessari demanar permís cada vegada** que es vullga realitzar una gravació amb aquests fins.
4. Les gravacions **no s'esborraran en cap cas ni es difondran** fora de l'àmbit del departament, sent custodiades pel docent que les va realitzar.
5. El departament **no realitzarà còpies** per als discents ni els pares de les seues pròpies gravacions.
6. En les audicions públiques els pares podran realitzar les gravacions que consideren, **no responsabilitzant-se el departament** del seu ús.
7. **Els discents no podran realitzar gravacions ni fotos en classe** sense el consentiment del docent.

9.2.2 Altres recursos tecnològics

Des d'aquesta assignatura, es proposarà la utilització de diverses plataformes que permeten buscar partitures gratuïtes i lliures en la xarxa o bé unes altres que els permeten escoltar interpretacions contrastades de diferents pianistes, ja siga del seu propi repertori o un altre.

En l'apartat de *Bibliografia i recursos recomanats* d'aquesta programació, s'enumera un llistat dels més representatius.

9.3 MESURES PER A DIFONDRE LES BONES PRÀCTIQUES EN L'ÚS DE LES TECNOLOGIES I PER A LA SENSIBILITZACIÓ, PREVENCIÓ I ERRADICACIÓ DE QUALSEVOL TIPUS DE VIOLÈNCIA I DISCRIMINACIÓ

L'ús responsable de les tecnologies de la informació i la comunicació és un element clau en una època en la qual és freqüent que estes s'utilitzen per a desenvolupar la violència a través d'elles.

Amb tot, en els conservatoris de música, per les característiques dels seus continguts, l'educació en la diversitat, el coneixement i el respecte a altres cultures, ètnies o creences religioses està implícit en tant que contínuament es treballa el repertori

d'autors d'altres èpoques, països i cultures ensenyant al discent a comprendre, valorar i respectar les característiques i particularitats de cadascun d'ells.

Es prestarà especial atenció als següents aspectes treballant-los en classe de manera contínua:

- Conèixer les característiques socials i personals dels compositors que posen l'alça els valors socials propis de cada país.
- Fomentar el coneixement d'obres de compositores.
- Valorar els aspectes religiosos com a font de creació musical.
- Fomentar el coneixement de la música popular com a respecte i font de coneixement.

10. ACORDS I CONTINGUTS PER A LA CONVIVÈNCIA ESCOLAR

Els acords seran els adoptats en el Pla de Convivència, aprovats per la Comissió de Coordinació Pedagògica.

10.1 ACTIVITATS CONJUNTES AMB UNS ALTRES DEPARTAMENTS

Es realitzaran totes aquelles activitats previstes en la Programació General Anual i aprovades per la Comissió de Coordinació Pedagògica.

Es participarà en les activitats que des de la coordinació de cicles s'establisquen, com poden ser audicions conjuntes, gravació d'audiovisuals, etc.

Dins de la metodologia i planificació didàctica del docent, hi ha la possibilitat de coordinar-se amb els docents de les assignatures complementàries en l'elaboració de programes complementaris, on s'aborden els continguts des de diferents perspectives, es reforcen o es complementen.

11. ACTIVITATS ARTÍSTIQUES COMPLEMENTÀRIES I EXTRAEXCOLARS

Es realitzaran totes aquelles activitats previstes en la Programació General Anual i aprovades per la Comissió de Coordinació Pedagògica per al curs 2025-2026.

Les activitats comprendran les següents modalitats presencials: audicions de departament dins i fora del centre: sala d'audicions del Conservatori professional d'Altea, Palau Altea Centre d'Arts, Sala d'actes del Centre Social d'Altea, sala d'actes del Centre Cultural d'Altea la Vella,.... Cursos i classes magistrals impartits per docents de prestigi, eixides a concerts o viatges culturals.

12. AUDICIONS O RECITALS DEL DEPARTAMENT

Els discents hauran d'interpretar en públic almenys una vegada com a solista durant el curs en qualsevol de les modalitats de recitals, amb un nivell suficient de consecució dels continguts mínims exigits per a superar el curs.

El docent podrà proposar la realització de més audicions als discents i les concretarà en la seua programació d'aula, en funció del nivell de desenvolupament de les competències.

S'organitzaran així mateix audicions de trobada entre discents del mateix nivell o curs i diferents docents del departament, amb l'objectiu de motivar a discents i docents, així com per a promoure l'escolta i la convivència entre els discents.

Els discents de 4t curs d'Ensenyaments Elementals podran realitzar al final del curs una audició d'aula a mode de pràctica per a la preparació a les proves d'accés, on podran escoltar discents del mateix nivell acadèmic i situar-se en relació als altres, a més de servir d'experiència per a la interpretació en públic i davant d'altres docents, igual que hauran de fer en les proves d'accés.

13. PROVES D'APTITUDS I ACCÉS ALS ENSENYAMENTS ELEMENTALS

13.1 PROVA D'ACCÉS A 1r D'ENSENYAMENTS ELEMENTALS

Per a ingressar al curs 1r d'Ensenyaments Elementals, ha de realitzar-se prèviament una prova d'aptituds generals que convoca anualment el conservatori.

Una vegada realitzada la prova, es podrà triar instrument segons la puntuació obtinguda i les vacants oferides. Aquest procediment s'organitza des de Direcció d'estudis.

13.2 PROVA D'ACCÉS A 2n, 3r i 4t D'ENSENYAMENTS ELEMENTALS

13.2.1 Instruccions:

- El desenvolupament d'aquestes proves és igual per a l'accés als tres cursos.
- Es pot inscriure per a realitzar la prova en més d'un curs i realitzar diverses proves en cas de dubte de nivell, ja que , si no supera l'accés al curs inscrit, no se li matricularà en un altre que no haja realitzat la seua corresponent prova.
- La prova consta de dos parts: llenguatge musical i pràctica instrumental.
- En el moment de l'examen, el discent presentarà al tribunal una fotocòpia de les obres al tribunal.
- En el cas que una obra presentada conste de diversos moviments, el tribunal podrà indicar a l'aspirant que interprete un moviment o diversos d'ells.
- Les dos proves són eliminatòries.
- És necessari traure una nota de 5 o més per a realitzar la següent.

A) PROVA DE LLENGUATGE MUSICAL: prova auditiva (dictat musical), ritme, claus, entonació i examen teòric, segons els continguts propis del primer curs de la programació didàctica del departament de llenguatge musical.

B) PROVA DE PRÀCTICA INSTRUMENTAL:

• Consta de dos parts: una lectura a primera vista i una interpretació d'una obra.
Per a superar esta prova cal traure mínim un 5 en les dos parts.

- **B1) Interpretació d'una obra, estudi o fragment** triat pel tribunal, de entre **una llista de tres obres** que presentarà el discent. Es valorarà l'execució de memòria de les obres presentades i la dificultat d'aquestes.

- **B2) Lectura a primera vista** d'un fragment adequat a l'instrument proporcionat pel tribunal.

13.2.2 Continguts de la prova d'interpretació:

Les obres han de presentar el grau adequat de dificultat considerat útil per al desenvolupament conjunt de la capacitat musical i tècnica de l'aspirant.

CONTINGUTS	ACCÉS A TOTS ELS CURSOS
1. Desenvolupament del sentit del pols i rítmic.	
2. Demostrar sensibilitat auditiva realitzant un so de qualitat, arribant al fons de la tecla.	
3. Domini del pas de polze.	
4. Presa de consciència de les sensacions de tensió-distensió muscular al llarg de l'aparell braquial, sent capaç d'eliminar tensions en aquest.	
5. Desenvolupament de la independència de mans.	
6. Desenvolupament del toc legato i staccato.	
7. Realització de les indicacions de dinàmica.	
8. Realització de les indicacions agògiques.	

13.2.3 Llistat d'obres orientatives:

Les corresponents al curs anterior al que pretén accedir, segons la Programació Didàctica de Piano del Departament de Tecla. La dificultat de les obres presentades haurà de ser igual o superior a les obres orientatives.

13.2.4 Continguts de la lectura a primera vista:

CONTINGUTS LECTURA 1a VISTA ACCÉS AL CURS 2n EE.EE.	
CLAU	Sol en 2a i Fa en 4a
EXTENSIÓ	Màxim 16 compassos
TONALITAT	Do M
COMPÀS	2/4 – 4/4
FIGURES	Redona, blanca, negra
DINÀMIQUES	Piano, Forte
ARTICULACIÓ	Legato, picat
TEMPO I AGÒGICA	Andante, Moderato

CONTINGUTS LECTURA 1a VISTA ACCÉS AL CURS 3r EE.EE.	
CLAU	Sol en 2a i Fa en 4a
EXTENSIÓ	Màxim 16 compassos
TONALITAT	Do M, La m
COMPÀS	2/4, 4/4
FIGURES	Redona, blanca, negra, corxera
DINÀMIQUES	Piano, Forte, crescendo, decrescendo, reguladors
ARTICULACIÓ	Legato, picat, staccato
TEMPO I AGÒGICA	Andante, Moderato, Allegro
ALTRES	Alteracions accidentals en la m. harmònica i el seu becaire

CONTINGUTS LECTURA 1a VISTA ACCÉS AL CURS 4t EE.EE.	
CLAU	Sol en 2a i Fa en 4a
EXTENSIÓ	Màxim 16 compassos
TONALITAT	Do M, la m, Sol M, la meua m.
COMPÀS	2/4, 3/4, 4/4
FIGURES	Redona, blanca amb punt, blanca, negra, corxera
DINÀMIQUES	Piano, Forte, crescendo, decrescendo, reguladors
ARTICULACIÓ	Legato, picat staccato
TEMPO I AGÒGICA	Andante, Moderato, Allegro
ALTRES	Alteracions accidentals en la m. harmònica i mi m. harmònica i els seus becaires

13.2.5. Criteris d'avaluació:

CRITERIS AVALUACIÓ	ACCÉS A CURS 2n EE.EE
1. Demostrar l'adquisició i desenvolupament dels continguts del curs 1r d'EE.EE.	
2. Asseure's correctament enfront del teclat de l'instrument, i no presentar tensions innecessàries en el transcurs de la interpretació. La disposició pianística ha de ser flexible, sense bloqueig en les articulacions i la coordinació adequada.	
3. Col·locar correctament les mans.	
4. Interpretar correctament les indicacions legato i picat escrites en la partitura.	
5. Realitzar el fraseig correcte en els passatges melòdics més senzills.	
6. Tocar les peces de memòria.	

CRITERIS AVALUACIÓ	ACCÉS A CURS 3º EE.EE
1. Demostrar l'adquisició i desenvolupament dels continguts del curse 2º d'EE.EE.	
2. Executar correctament i sense defectes la igualtat del so dels passatges que incloguen el pas del polze.	
3. Usar adequadament la digitació.	
4. Interpretar de manera clara i correcta de la simultaneïtat en els acords.	
5. Interpretar de manera lògica, variada i musicalment interessant les diferents peces del repertori presentades.	
6. Diferenciar l'acompanyament de la melodia.	
7. Interpretar amb correcció la lectura de notes i figures, així com les indicacions dinàmiques i d'articulació.	
8. Demostrar coordinació, disposició flexible, sense bloqueig en les articulacions.	
9. Adequar els mecanismes físics a l'instrument.	
10. Tocar peces de memòria.	

CRITERIS AVALUACIÓ	ACCÉS A CURS 4t EE.EE
1. Demostrar l'adquisició i desenvolupament dels continguts de curs 3r d'EE.EE.	
2. Executar correctament i sense defectes la igualtat del so dels passatges que incloguen el pas del polze. Usar adequadament la digitació.	
3. Interpretar de manera clara i correcta de la simultaneïtat en els acords.	
4. Emprar correctament els pedals.	
5. Interpretar de manera lògica, musicalment interessant i variada les diferents peces del repertori presentades.	
6. Diferenciar l'acompanyament de la melodia.	
7. Interpretar amb correcció la lectura de notes i figures, així com les indicacions dinàmiques i d'articulació.	
8. Demostrar coordinació, disposició flexible, sense bloqueig en les articulacions.	
9. Adequar els mecanismes físics a l'instrument.	
10. Tocar peces de memòria.	

13.3 PROVA D'OBTENCIÓ DIRECTA DEL CERTIFICAT D'ENSENYAMENTS ELEMENTALS

13.3.1 Instruccions:

- Normativa: decret 159/2007 (art. 19) i orde 28/2011 (Títol V).
- Es convoquen durant el primer trimestre del curs, abans del 15 de desembre.

- Pot presentar-se qualsevol aspirant, encara que no haja estat matriculat ni haja realitzat cap curs, o aquells que van realitzar algun curs, però no van poder concloure'l.
- Pot presentar-se qualsevol aspirant independentment de la seua edat.
- Ha de demostrar-se el grau de coneixements teòrics i pràctics del nivell.
- És necessari inscriure's prèviament i realitzar el pagament de taxes corresponent, segons les instruccions de secretaria.
- La prova consta de 2 proves, amb diversos exercicis cadascuna de caràcter eliminatòria. Haurà d'obtenir's mínim una nota de 5 per a superar cada part i poder realitzar la següent.

13.3.2 Proves:

A) PROVA D'ESPECIALITAT INSTRUMENTAL
A1) PROVA DE LECTURA A PRIMERA VISTA
Interpretació d'un fragment adequat a l'instrument, proporcionat pel tribunal
A2) PROVA D'INTERPRETACIÓ
L'aspirant interpretarà tres obres triades pel tribunal, d'entre una llista de cinc obres que presentarà pertanyents, almenys, a 4 estils diferents. Es valorarà l'execució de memòria de les obres presentades i la dificultat d'aquestes.
B) PROVA DE LLENGUATGE MUSICAL
B1) PROVA TEÒRICA: capacitat auditiva i coneixements teòrics.
B2) PROVA PRÀCTICA: lectura rítmica i lectura entonada.

13.3.3 Prova A1: lectura a primera vista:

1. Instruccions:

- Interpretació a primera vista d'un fragment adequat a l'instrument.
- El fragment serà proporcionat pel tribunal.
- El candidat disposarà de 10 minuts per a l'estudi del fragment proposat abans de la seua interpretació davant el tribunal.

- Aquest estudi es realitzarà sense instrument i es podrà escriure en la partitura alguna digitació o anotació, però mai el nom de notes, valors, etc.

2. Continguts de la lectura a primera vista:

CONTINGUTS LECTURA A VISTA OBTENCIÓ DIRECTA EE.EE	
Clau	Sol en 2a i Fa en 4a
Extensió	Màxim 16 compassos
Tonalitat	DoM, SolM, FaM, lam, mim, rem
Compàs	2/4, 3/4, 4/4
Figures	Redona, blanca amb punt, blanca, negra, corxera, tresillo de corxera (com acompanyament)
Dinàmiques	Piano, forte, crescendo, decrescendo, reguladors.
Articulació	Legato, picat, staccato, marcato, lligadures d'expressió entre dos notes
Tempo i agògica	Adagi, Andante, Moderato, Allegro
Altres	Alteracions accidentals en les tonalitats menors (sol#, re#, do# i els seus becaires)

2. Criteris d'avaluació de la lectura a vista:

CRITERIS D'AVALUACIÓ	PROVA LECTURA A VISTA
	Triar un tempo correcte i ser capaç de mantindre'l.
	Respectar l'armadura i les alteracions accidentals.
	Realitzar les notes en el registre correcte.
	Interpretar el fraseig i les respiracions. Respectar l'equilibri sonor.
	Realitzar totes les dinàmiques i agògiques.
	Aplicar amb exactitud les indicacions d'articulació.
	Utilitzar digitacions còmodes i eficients.
	Utilitzar el pedal amb correcció.
	Superar els errors amb continuïtat i fluïdesa.

13.3.4 Prova A2: prova d'interpretació:

1. Instruccions:

- L'aspirant ha de presentar una llista de **cinc peces**, del qual el tribunal triarà les **tres** que deu interpretar.

- Les cinc peces presentades deuran ser, almenys , de **4 estils diferents** (barroc, clàssic, romàntic, modern).
- En el moment de l'examen l'alumne presentarà al tribunal dos còpies de les obres
- El tribunal pot admetre altres obres que siguen equiparables i tinguen el mateix nivell o superior a les publicades com a orientatives.
- Si el tribunal el considera, podrà rebutjar obres que no complisquen amb el mínim exigít per al nivell.
- En el cas que una obra presentada conste de diversos moviments, el tribunal podrà indicar a l'aspirant que interprete un moviment o diversos d'ells.

2. Continguts de la prova d'interpretació:

- L'aspirant presentarà **cinc obres** triades del repertori instrumental, de les quals interpretarà **tres** triades pel tribunal.
- Les obres han de presentar el grau adequat de dificultat considerat útil per al desenvolupament conjunt de la capacitat musical i tècnica de l'aspirant.
- Les obres deuen ser, almenys , de 4 estils diferents (barroc, clàssic, romàntic, modern).

CONTINGUTS PROVA INTERPRETACIÓ	
1. Precisió rítmica: interiorització del compàs, estabilitat del pols, igualtat de pulsació, realització correcta dels diversos motius o esquemes rítmics que apareguen en les obres interpretades.	
2. Digitació pianística apropiada en funció de les dificultats a resoldre.	
3. Control del cos sobre l'instrument.	
4. Postura correcta.	
5. Relaxació adequada: percepció interna de la pròpia relaxació, així com dels indispensables esforços musculars que requerix l'execució instrumental, trobant un equilibri satisfactori entre tots dos factors.	
6. Utilització conscient del pes del braç per a executar les diferents indicacions dinàmiques (des de <i>piano</i> fins <i>forte</i>).	
7. Recursos tècnics: Tècnica digital apropiada, dirigida a incrementar la independència, la velocitat, la resistència i la capacitat de diversificació dinàmica partint dels moviments de les articulacions dels dits.	
8. Realització dels moviments possibles a partir de les diferents articulacions del braç (nina, colze, muscle), com ara caigudes, llançaments, desplaçments laterals, moviments circulars i de rotació i tota la combinatòria que permeten.	

9. Percepció clara que la interacció permanent d'eixos diferents tipus d'accions constituïx la base de tota tècnica pianística eficaç.
10. Desenvolupament d'automatismes adequats.
11. Respecte del text: el tempo, la notació, l'articulació, la dinàmica, la agògica, el caràcter.
12. Respecte de l'estil: realització de diversos modes d'atac i d'articulació en relació amb la dinàmica, la conducció de la frase i la densitat de la textura musical propis de cada estil (barroc, clàssic, romàntic, segle XX).
13. Control polifònic: obtenció simultània de dinàmiques de distinta intensitat, així com d'articulacions i fraseigs distints, en totes dues mans o entre els dits d'una mateixa mà.
14. El pedal de ressonància a nivell elemental (a temps i a contratemps) i les seues diferents aplicacions.
15. Domini de la interpretació en públic: comunicació, actitud davant el l'instrument i convicció musical, memorització, continuïtat del discurs (fluïdesa).
16. Musicalitat: qualitat artística, fraseig i construcció formal, caràcter, qualitat del so.
17. Comprensió de les estructures musicals de les obres que interprete.
18. Desenvolupament de la sensibilitat auditiva rítmica, melòdica, harmònica i polifònica.

3. Criteris d'avaluació de la prova d'interpretació:

CRITERIS D'AVALUACIÓ	PROVA D'INTERPRETACIÓ
1. Emprar una tècnica apropiada, amb el proporcionat esforç muscular i l'adequada relaxació i respiració durant la interpretació.	
2. Mantindre un pols adequat, podent accelerar i retardar quan així ho requerisca la partitura.	
3. Mostrar fidelitat en la interpretació de tots els elements que configuren la partitura, tant tècnics com musicals segons l'estil corresponent.	
4. Interpretar amb la necessària continuïtat i fluïdesa.	
5. Utilitzar una digitació adequada.	
6. Controlar i usar de manera adequada el pedal.	
7. Controlar amb claredat l'equilibri polifònic	
8. Realitzar d'una manera clara les articulacions.	
9. Desenrotllar un fraseig definit que s'adeqüe a les característiques de les obres.	
10. Interpretar amb l'adequat control dels recursos memorístics.	
11. Interpretar amb la suficient maduresa interpretativa adequada a l'estil corresponent, mostrant capacitat comunicativa, qualitat artística, sensibilitat auditiva i suficient marge de flexibilitat que permet el text musical.	

4. Repertori orientatiu de referència:

El repertori orientatiu és el corresponent a 4t curs d'EE.EE, segons la programació didàctica de piano. Les obres presentades hauran de ser d'una dificultat igual o superior a la de les obres orientatives.

13.3.5 Prova B: prova de Llenguatge Musical:

- En aquesta prova l'aspirant ha de demostrar que posseïx els coneixements teòric- pràctics del llenguatge musical.
- Per a això, realitzarà una prova de llenguatge musical segons els continguts i criteris d'avaluació que venen especificats en la programació de Llenguatge Musical.
- Aquesta prova constarà de dos parts: part teòrica (capacitat auditiva i coneixements teòrics) i part pràctica (lectura rítmica i lectura entonada).
- És necessari consultar la programació de Llenguatge Musical per a conèixer més detalls d'aquesta prova.

14. BIBLIOGRAFIA I RECURSOS RECOMANATS

✓ BIBLIOGRAFIA RECOMANADA

La lectura d'esta bibliografia estarà acord a l'edat i maduresa del discent. El docent tutor serà qui millor puga recomanar els llibres més adequats.

- ADORNO, T. W.: *Filosofía de la música nueva*. Bixio, Buenos Aires.
- ALBET, M.: *La música del siglo XX*. Biblioteca Salvat de grandes temas. Salvat Editores. Barcelona, 1973.
- ALFONSO, J.: *Ensayo sobre la técnica trascendente del piano*. Ed. Unión Musical Española.
- ASINS ARBÓ, W. & MOLINA, E.: *El acompañamiento de la melodía y su improvisación al piano*.
- AUSTIN, W.W: *La música en el siglo XX*. Taurus. Madrid. 1984.
- BANOWETZ, J.: *El pedal pianístico*. Ed. Pirámide.
- BARCE, R.: *Fronteras de la música*. Real Musical. Madrid 1985.
- BAREMBOIM, D.: *Mi vida en la música*. La esfera de los libros. Madrid, 2002.
- BERLIOZ, H.: *Beethoven*. Espasa-Calpe. Madrid, 1950 y 1968.

- BROWN, M. & SAMS, E.: *Schubert*. Colección "New Grove". Muchnik Ed. Barcelona, 1980.
- BUKOFZER, M. F.: *La música en la época barroca*.
- BURGE, D.: *Twentieth-Century Piano Music*. Schirmer Books, 1990.
- CASELLA, A.: *El piano*. Ed. Ricordi. Buenos Aires, 1936.
- CHALON, J.: *George Sand, una biografía*. Testimonio Edhasa. Barcelon, 1992.
- CHIANTORE, L.: *Beethoven al piano*. Nortesur. Barcelona.
- CHIANTORE, L.: *Historia de la técnica pianística*. Alianza Música. Madrid, 2001.
- COLOMER, C.: *Sobre interpretación pianística*. Ed. Alpuerto. Madrid, 1990.
- CORTOT, A.: *Aspectos de Chopin*. Alianza Música. Madrid, 1986.
- CORTOT, A.: *Curso de interpretación*. Ed. Ricordi. Buenos Aires, 1934.
- COSO M., J. A.: *Edvard Grieg: la búsqueda de una identidad nacional*. publicaciones del C.P.M. Francisco Guerrero. Sevilla, 2007.
- COSO M., J. A.: *Tocar un Instrumento. El Proceso de Aprendizaje Instrumental*. Musica Mundana. Madrid, 1992, 2002.
- DALCROZE, J.: *La Rythmique*. Ed. Jovin & Co. s/f.
- DALIA CIRUJEDA, G: *Cómo superar la ansiedad escénica en músicos: un método eficaz para dominar los nervios ante las actuaciones musicales*. Ed. Mundimúsica. Madrid, 2004.
- DERNONCOURT, S.: *Sibelius*. Espasa Calpe. Madrid, 1985.
- DESCHAUSSEES, M: *El intérprete y la música*. Ed. Rialp. Madrid, 1991.
- DESCHAUSSEES, M: *El pianista: técnica y metafísica*. Ed. Rialp. Madrid, 1991.
- DOLGE: *Pianos and their makers*. Ed. Dover.
- DOWNS, Ph. G.: *La música clásica: La era de Haydn, Mozart y Beethoven*. Akal Música.
- EINSTEIN, A.: *La música en la época romántica*. Alianza Editorial. Madrid, 1986.
- EINSTEIN, A.: *Schubert*. Taurus. Madrid, 1981.
- ESCUDERO, M^a.P.: *Didáctica de la música* (varios vol.). Ed. Hijos de S. Rodríguez Bur- gos, 1970.
- ESCUDERO, M^a.P.: *Metodología musical* (varios vol.). Ed. Anaya. Madrid, 1984.
- FALKENBERG: *Los pedales del piano*. Ed. Heugel.
- FALLA, M. de: *Escritos sobre música y músicos*. Espasa Calpe. Madrid, 1950 y 1972.
- FERGUSON, H.: *La interpretación de los instrumentos de teclado (s. XIV-XIX)*. Alianza Música. Madrid, 2003, 2006.
- FOLDES, A.: *Claves del teclado*. Ed. Ricordi. Buenos Aires, 1958.

- FUBINI, E.: *La estética musical desde la antigüedad hasta el siglo XX*.
- GALLARDO, C.: *Educación musical. Método Kodaly*. Castilla ed. Valladolid, 1994.
- GAVOTY, B.: *Chopin*. Javier Vergara Editor. Buenos Aires, 1987.
- GÓMEZ AMAT, C.: *Historia de la música española. Siglo XIX*. Alianza Música.
- GROUT, D. & PALISCA, C.: *Historia de la música occidental*. Vol II. Alianza Música. Madrid, 1997.
- GUARDIA, E. De la: *Las sonatas para piano de Beethoven, historia y análisis*. Ed. Ricordi.
- GUILLOT G., J.: *Igor Stravinsky: las mil caras de un genio*. Lección magistral en la apertura del curso 2001/2002. C.P.M. Cristóbal de Morales. Sevilla, 2001.
- HARGREAVES, D.J.: *Infancia y educación artística*. Morata. Madrid, 1991.
- HARGREAVES, D.J.: *Música y desarrollo psicológico*. Ed. Grao. Barcelona, 1998.
- HEMSY DE GAINZA, V.: *Fundamentos, materiales y técnicas de la educación musical*.
- HEMSY DE GAINZA, V.: *La improvisación musical*. Ed. Ricordi. Buenos Aires, 1974.
- HEMSY DE GAINZA, V.: *La iniciación musical del niño*. Ed. Ricordi. Buenos Aires, 1972.
- HILDEBRANDT, D.: *Pianoforte, la novela del piano*. Muchnik Ed. Barcelona, 1986.
- HODEIR, A.: *La musique étrangère contemporaine*. Press Universitaires de France. Paris, 1954 y 1971.
- IGLESIAS, A.: *Joaquín Turina, Enrique Granados, Isaac Albéniz, Manuel de Falla*. Alpuerto
- KIRBY, F.E.: *A short History of Keyboard Music*. The Free Press. New York, 1966.
- KODALY, Z.: *24 little canons on the black keys*. Boosey & Hawkes. Londres, 1957.
- KODALY, Z.: *Método coral*. Ed. Barry. Buenos Aires, 1965.
- LEIMER- GIESEKING: *La moderna ejecución pianística*. Ed. Ricordi. Buenos Aires, 1950.
- LEIMER- GIESEKING: *Rítmica, dinámica y pedal*. Ed. Ricordi. Buenos Aires, 1951.
- LEVAILLANT, D.: *El piano*. Span Press. EE.UU, 1998.
- LOCATELLI, A. M.: *La notación de la música contemporánea*. Ricordi. Buenos Aires, 1973.
- LONG, M.: *Au piano avec Claude Debussy*. Gérard Billaudot, Editeur. Paris, 1960.
- LÓPEZ ALONSO, M^a. A.: *Historia del Piano y de la Interpretación Pianística*, 1998.
- LÓPEZ RODRÍGUEZ, F. J.: *Aspectos de la música del siglo XVIII*.
- MARCO, T.: *Historia de la música española. Siglo XX*. Alianza Música.

- MARI, P.: *Bartók*. Classiques Hachette. Paris, 1969.
- MARTENOT, M.: *Principios fundamentales de formas musicales y su aplicación*. Ed. Rialp. Madrid, 1993.
- MASSIN, J. & B.: *Ludwig van Beethoven*. Turner. Madrid, 1987.
- MATHEWS, D.: *El Piano*. Taurus.
- MATHEWS, D.: *La música para teclado*. Taurus.
- MOLINA, E.: "Improvisación y educación musical profesional", *Música y educación*, vol. 1, nº 1. Madrid, 1988.
- MOLINA, E.: "La improvisación y el lenguaje musical", *Eufonía*, nº 11, Ed. Grao. Barcelona, 1998.
- MOLINA, E.: "La improvisación: aportaciones pedagógicas a la enseñanza musical", *Música*, nº 1. Real Conservatorio Superior de Música. Madrid, 1994.
- MOLSÉN: *Curso de pedalización*. Real Musical.
- MORGAN, R. P.: *Antología de la música del siglo XX*. Akal Música. Madrid, 1998.
- MORGAN, R. P.: *La música del siglo XX*. Akal Música. Madrid, 1994 y 1999.
- NEUHAUS, E.: *El arte del piano*. Ed. Real Musical. Madrid, 1987.
- NIETO, A.: *El pedal de resonancia*. El alma del piano. Ed. Boileau. Barcelona.
- NIETO, A.: *La digitación pianística*. Ed. Master Música
- ORFF-SCHULWERK: *Musique pour enfants, dix chants françaises* (vers. J.Wuytack). Schott Fr. París, 1968.
- ORTEGA BASAGOITI, R.: *La música para piano*. Ed. Acento. Madrid, 1998.
- OUBIÑA DE CASTRO, Mª R.: *Elementos de técnica pianística*. Ed. Kepplinger, Buenos Aires, 1984.
- PALISCA, C.: *La Música del Barroco*. Ed. Victor Leru. Buenos Aires, 1968.
- PASCUAL, P.: *Didáctica de la Música*. Prentice Hall. Madrid, 2002.
- PÉREZ GUTIÉRREZ, M.: *Falla y Turina a través de su epistolario*. Publicaciones del Conservatorio Superior de Música de Sevilla en coedición con Ed. Alpuerto. Sevilla/Madrid, 1982.
- PERSICHETTI, V.: *Armonía del siglo XX*. Real Musical. Madrid 1985.
- PIERCE, J. R.: *Los sonidos de la música*. Labor. Barcelona, 1985.
- PINKSTERBOER, H.: *Piano, guía Mundimúsica*. Ed. Mundimúsica. Madrid, 2000.
- RATTALINO, P.: *Historia del piano*. Ed. Labor. Barcelona, 1988.
- RIEMANN, H.: *Manual del pianista*. Ed. Labor. Barcelona, 1936.
- ROSADO, A.: *El piano contemporáneo en España. Compositores y repertorio*

- ROSEN, C.: *El estilo clásico: Haydn y Beethoven*
- ROWLAND, D. (Ed.): *"The Cambridge Companion to the Piano"*. Cambridge university Press, 1998.
- SALAZAR, A.: *La música en la sociedad europea (vol III): El siglo XIX*. Alianza Editorial. Madrid, 1984.
- SAND, G.: *Un invierno en Mallorca*. Editorial Clumba. Palma de Mallorca, 1975.
- SARDÀ RICO, E.: *En forma: ejercicios para músicos*. Ed. Paidós. Barcelona, 2003.
- SCHONBERG, H. C.: *Los grandes pianistas*. Javier Vergara Editor. Buenos Aires, 1990.
- SIEPMANN, J.: *El Piano*. Ed. Robinbook. Barcelona, 2003.
- SOPEÑA, F.: *Vida y obra de Franz Liszt*. Espasa Calpe. Buenos Aires, 1954 y 1955.
- STEVENS, D.: *Historia de la canción*. Altea/ Taurus/ Alfaguara. San Sebastián.
- SZONYI, E.: *La educación musical en Hungría a través de método Kodaly*. Ed. Corvina. Budapest, 1976.
- TRANCHEFORT F. (dir.): *Guía de la música de piano y clavecín*. Ed. Taurus. Madrid, 1990.
- TURECK, R.: *Introducción a la interpretación de Juan Sebastian Bach*. Ed. Alpuerto.
- VALLRIBERA, P.: *El piano, su aparición y desarrollo. Compositores, pianistas, pedagogos*. Ed. Clivis. Barcelona, 1983.
- VALLRIBERA, P.: *Manual de ejecución pianística y expresión*. Ed. Quiroga. Madrid, 1977.
- V.V.A.A.: "Creatividad/Improvisación", Eufonía, nº 8. Ed. Grao. Barcelona, 1997.
- WATERMAN, F.: *On Piano Teaching and Performing*. Ed. Faber Music.
- WOODFORD, P.: *Mozart*. Omnibus Press. Essex, 1977, 1978 y 1990.

RECURSOS EN INTERNET

Es mostra una xicoteta selecció de la infinitat de recursos existents. El domini de l'anglès és fonamental en l'actualitat per a qualsevol persona que vulga desenvolupar una carrera professional.

- **Partitures, vídeos, mp3:**
- **International *Music *Score *Library *Project*, [*www.imslp.org](http://www.imslp.org), la major base de dades de *par- *tituras descarregables gratuïta.
- **outube*, [*www.youtube.com](http://www.youtube.com) i [*www.vimeo.com](http://www.vimeo.com) oferix una videoteca d'incalculable valor per a la consulta de diferents versions de les obres que s'estan treballant.

- *Vimeo*, www.vimeo.com ofereix una videoteca d'incalculable valor per a la consulta de diferents versions de les obres que s'estan treballant.
- *Spotify*, aplicació descarregable des d'<https://www.spotify.com/es/>, permet escoltar gràtis una extensa discoteca de música clàssica, en la qual es troben la majoria de les obres a treballar en el curs.
- <http://rprf.org/rollographi.html>, catàleg complet de gravacions per a piano roll que existixen. Imprescindible per a amants de l'autenticitat en la interpretació.
- **Ebooks:**
- *Projecte Gutenberg*, http://www.gutenberg.org/wiki/main_page, alberga milers de ebooks gratuïts, entre ells, de música.

15. ANNEXOS

15.1 MATERIAL I NORMES BÀSIQUES

- **Disposar de piano a casa** per a estudiar, o en defecte d'això acudir diàriament a un lloc en el qual puga practicar. EL PIANO HA DE SER ADEQUAT, seguint les recomanacions del docent. IMPORTANT: DEU ESTAR AFINAT I REGULAT per un professional recomanat pel docent, almenys una vegada a l'any o més vegades si el piano porta molt temps sense afinar-se.
- **Estudiar en una banqueta adequada i regulable, i asseure's adequadament**, seguint les indicacions del docent.
- **Utilitzar partitures adequades**, de llibres l'edició dels quals serà sempre recomanada pel docent.
- **Tindre sempre les ungles curtes** per a tocar el piano, permetent una correcta posició dels dits i evitant sorolls. Evitar també aquells rellotges, anells o polseres que augmenten el pes, produïsquen sorolls o dificulten el moviment lliure de dits i nina.
- **Arribar a classe amb puntualitat.**
- **Mantindre l'atenció, el respecte i silenci** necessaris durant les classes, sobretot en assignatures grupals.
- **Queda prohibit l'ús de mòbils**, amb la finalitat d'afavorir l'atenció dels discent i el normal desenvolupament de les classes.

↗ **Conéixer el repertori complet** que el discent ha de treballar i acabar durant el curs.

↗ **Conéixer la Programació Didàctica** de l'assignatura (Ensenyaments Elementals), amb especial atenció als Criteris de Qualificació i Mínims exigibles per a la Promoció del discent.

15.2 PROTOCOL DE COMUNICACIÓ AMB EL CONSERVATORI

↗ Per a qüestions purament administratives, la via és Secretaria del centre, als matins . Davant qualsevol desig de consulta, informació o incidència pedagògica, dirigir-se per les vies existents en el centre, pel següent ORDE I SOL·LICITANT CITA PRÈVIA:

- 1) Docent tutor: serà el primer mitjà de comunicació.
- 2) Docent d'altres assignatures, si no es resol a través del docent tutor.
- 3) Director de Departament.
- 4) Direcció d'estudis: en situacions excepcionals i esgotades les anteriors vies.
- 5) Director: per a qüestions molt concretes de la seua competència.

↗ La principal ferramenta d'informació per als docents, discents i famílies en el nostre Conservatori és la plataforma **Ítaca** i la **pàgina Web**. Aquestes plataformes permeten accedir a faltes d'assistència, qualificacions, horaris, notícies (inscripció, matrícula, concerts, audicions, altres activitats...), i permeten la COMUNICACIÓ entre els membres de la comunitat educativa.

15.3 NORMATIVA I TERMINIS

↗ Conéixer la normativa, terminis d'inscripció i continguts de les **Proves de Accés**, fonamentalment per a aquells discents d'últims cursos que desitgen continuar estudis d'Ensenyaments Professionals o Superiors. La informació sobre els continguts a les Proves d'Accés també està inclosa dins de l'esmentades Programacions Didàctiques (Ensenyaments Elementals o Professionals en cada cas).

↗ Els **terminis d'inscripció** en el nostre centre solen obrir-se en abril/maig.

↗ **Molt IMPORTANT:** aquells discents **MENORS DE L'EDAT ORDINÀRIA** per a accedir als Ensenyaments Professionals, han de sol·licitar un PERMÍS EN

CONSELLERIA (DIRECCIÓ TERRITORIAL D'EDUCACIÓ).

↗ Informar-se de les possibles **beques**, per a aquells discents que ho necessiten i que tinguen accés a elles, segons la normativa vigent, en Conselleria (Direcció Territorial d'Educació).

15.4 RECOMANACIONS BÀSIQUES EN L'ESTUDI.

↗ **MOTIVACIÓ INTERNA DEL DISCENT:** és fonamental en aquests estudis que el discent prenga la decisió personal i de manera voluntària de realitzar el pla d'estudis d'un conservatori, comprometent-se a la dedicació que aquests comporten. “Voler” i estar realment il·lusionats i motivats per formar-se en la Música Clàssica en el nivell d'un Conservatori, és bàsic per a assegurar el gaudi i èxit del discent en el nostre centre.

↗ Si això no fora així, és convenient informar-se, a través del docent tutor, sobre **altres escoles o acadèmies** més adequades a la motivació del discent.

↗ **El suport i seguiment dels pares** a casa és molt important. Preguntar als fills com ho porten i sentir-los tocar és de vital importància, sobretot els primers anys, així com fer un seguiment de la seua organització de l'estudi del instrument.

↗ **La emoció**, està demostrat, juga un paper molt important i decisiu en l'aprenentatge i la memòria, per la qual cosa, és fonamental practicar l'instrument, no sols des d'una perspectiva mecànica sinó també des d'una vivència i interiorització personal que només és possible si el discent realment “Vol i Gaudix” de la pràctica interpretativa dels diferents estils de la Música Clàssica.

↗ **Respectar el silenci mentre s'estudia** durant el temps de pràctica. El silenci és fonamental per a facilitar la concentració i l'escolta.

↗ **Construir un hàbit d'estudi diari.** És convenient practicar tots els dies. Durant els Ensenyaments Elementals el discent ha d'anar incrementant progressivament temps d'estudi des de mitja hora fins aconseguir, en la mesura que siga possible, una hora d'estudi diària. L'objectiu és no perdre el contacte amb l'instrument durant la setmana i sentir el progrés diari.

↗ És aconsellable **controlar l'ús excessiu de les noves tecnologies** (mòbils, tablets, internet...) fora de l'àmbit pedagògic, ja que consumixen un temps molt valiosos per als discents.

↗ **Recuperar el temps d'estudi insuficient.** Tenint en compte la quantitat de classes, assignatures, activitats i altres compromisos, durant els dies lectius moltes vegades no es disposa del temps d'estudi òptim per a l'instrument. Per això, és important aprofitar els mesos de vacances i dies festius, sobretot a l'estiu, i els caps de setmana durant el curs.

↗ **Planificar setmanalment el seu estudi.** Amb ajuda del docent, el discent ha de tindre clar els objectius a complir durant la setmana i de quina manera l'aconseguirà: distribució del temps, mètodes a utilitzar, etc. L'agenda, o material similar, és el nostre mitjà de comunicació més còmode. En ella s'anoten les tasques de la setmana, el resultat del treball, objectius per a la setmana següent, així com consells per a aconseguir-los, dates importants com a audicions i una altra informació d'interès. Els discents també poden anotar el temps de pràctica diària i el treball realitzat cada dia.

↗ **Estudiar de manera eficaç.** No es tracta de repetir d'una forma mecànica, sinó d'escoltar i parar atenció, amb la finalitat de poder millorar en cada repetició, seguint les indicacions del docent. Així mateix, és recomanable estudiar sessions no massa llargues, mantenint una plena concentració i buscant el màxim aprofitament del temps, fent, si és necessari algun xicotet descans, o dividint la pràctica en diverses sessions.

↗ En cada sessió d'estudi, és recomanable **variar diferents tipus de treball**: exercicis, estudis, obres de repàs, obres noves, diferents estils, treball de memorització, etc. D'aquesta manera, el temps d'estudi no ens cansarà i estarà més ben aprofitat. També pot ajudar una distribució intel·ligent de l'esforç: començar per peces o fragments que ens requereixen un esforç moderat, continuar per alguna cosa de major dificultat o que està poc avançada (quan ja estem plenament concentrats), i acabar amb allò que ens resulta més senzill, agradable o molt avançada (quan comencem a estar cansats o distrets).

↗ Quan el discent senta que l'extensió del fragment triat és massa gran com per a resoldre-ho de principi a fi amb qualitat, es recomana triar fragments més curts.

↗ **Estudiar a una velocitat a la qual es puga interpretar bé la partitura.** Al principi, tocar lent ens permet coordinar millor els moviments i prestar més atenció al que escoltem i llegim en la partitura. A mesura que avancem en l'estudi, podrem augmentar la longitud dels fragments que s'estudien i la velocitat a la qual es toquen, respectant el *tempo* adequat de la peça.

↗ **Atenció plena i escolta.** Estar absolutament atent i escoltar-se durant l'estudi és fonamental per a aconseguir l'objectiu musical que es desitja. És important generar una actitud acord als objectius artístics que es pretenen en cada moment.

↗ Es recomana tindre les **obres ben apreses**, abans que el docent les escolte en classe, sobretot en relació a la correcta lectura de tots els elements de la partitura i l'elecció d'una bona digitació. D'aquesta manera, la classe podrà ser aprofitada i el discent tindrà temps d'arribar a la qualitat tècnica i musical que es requerix en el seu nivell.

16.5 ALTRES RECOMANACIONS

↗ **Escoltar versions de les obres** que s'estan estudiant, sobretot quan ja s'ha finalitzat l'estudi d'aquestes. No es tracta de copiar una versió, sinó d'aclarir o completar aspectes interpretatius d'una peça musical a la qual ja li hem donat coherència amb ajuda del docent, comprenent i sentint de veritat el que fem.

↗ **Llegir informació sobre les obres a interpretar.** Sobretot, en estudis de Ensenyaments Professionals, és interessant i moltes vegades necessari conèixer qüestions relacionades amb el compositor, l'estil, les circumstàncies personals i històriques, el títol de l'obra, o la intenció amb la qual es va compondre.

↗ **Escoltar música clàssica de tots els estils.** El programa d'estudis de cada curs comprén la interpretació d'estils diferents, des del Barroc fins als nostres dies. Una bona manera d'entendre la música de cada compositor i desenvolupar el sentit musical és escoltant obres de compositors i estils pertanyents al període que s'està estudiant. Escoltar música clàssica gravada i en directe és de vital importància per a la formació musical del discent. És recomanable també escoltar música de diverses

formacions, des de solistes i Música de Cambra fins a Música Simfònica, Òpera, Ballet, etc.

- ↗ A Altea, existix una **oferta cultural** important que permet tindre fàcil accés a grans concerts a Palau Altea Centre d'Arts, Sala d'actes del Centre Social o Sala d'actes del Centre Cultural d'Altea la Vella.